

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE

**PRODUKCJA
I HANDEL ZAGRANICZNY
PRODUKTAMI ROLNYMI
W 2012 R.**

**PRODUCTION
AND FOREIGN TRADE
OF AGRICULTURAL PRODUCTS
IN 2012**

**Statistical
Information
and Elaborations**

**Informacje
i opracowania
statystyczne**

Warszawa 2013

Opracowanie publikacji

GUS, Departament Rolnictwa

kierujący

Artur Łączyński –
dyrektor Departamentu Rolnictwa

opracowanie

Jakub Rutka –
starszy specjalista w Wydziale
Bilansów i Rachunków
Ekonomicznych Rolnictwa

pod kierunkiem

Grażyny Makowskiej –
Naczelnika Wydziału
Bilansów i Rachunków
Ekonomicznych Rolnictwa

Projekt okładki

Zakład Wydawnictw Statystycznych

ISSN 1507-9449

Publikacja dostępna na <http://www.stat.gov.pl/>

PRZEDMOWA

Opracowanie “Produkcja i handel zagraniczny produktami rolnymi w 2012 r.” jest publikacją, w której syntetycznie ujęto informacje o produkcji, przetwórstwie i handlu zagranicznym produktami rolno-spożywczymi.

Publikacja składa się z 3 części: uwag metodologicznych, uwag analitycznych ilustrowanych wykresami i części tabelarycznej. W uwagach metodologicznych omówiono podstawowe definicje, pojęcia oraz grupowanie produktów i wyrobów. Ze względu na szeroki zakres prezentowanych danych ograniczono się do podstawowych pojęć. W uwagach analitycznych przedstawiono krótką analizę zmian zachodzących w poziomie produkcji, przetwórstwie i handlu zagranicznym w latach 2010 -2012, z uwzględnieniem wybranych grup produktów rolnych. W części tabelarycznej zaprezentowano informacje w ujęciu wartościowym i ilościowym o produkcji rolniczej, produkcji wyrobów przemysłu spożywczego, podaży, spożyciu oraz imporcie i eksporcie produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego. Zaprezentowano również dane o imporcie i eksporcie tych produktów według grup krajów.

Publikacja została opracowana w Departamencie Rolnictwa, z wykorzystaniem materiałów uzyskanych z Departamentu Produkcji oraz Departamentu Handlu i Usług.

Dyrektor
Departamentu Rolnictwa
Artur Łączyński

Warszawa, listopad 2013 r.

PREFACE

The publication “Production and foreign trade of agricultural products in 2012” is a publication in which synthetic information on production, manufacturing and foreign trade of agricultural products was included.

This publication consists of three parts: methodological notes, analytical notes, a tabular part and annex with graphs. In the methodological notes the basic definitions, terms and groupings of products and goods were described. Due to the wide scope of the data presented the description was limited to the basic terms. In the analytical notes a short analysis of changes in production, manufacturing and foreign trade in the years 2010-2012 is presented, including selected groups of agricultural products. In the tabular part information was presented in terms of value and quantity, relating to agricultural output, food products, supply, consumption, imports and exports of products of plant and animal origin. The data on imports and exports were also presented according to groups of countries.

This publication has been elaborated in the Agriculture Division by use information from the Production Division and from Trade and Services Division.

Director of the Agriculture Division

Artur Łączyński

Warsaw, November 2013

SPIS TREŚCI

CONTENTS

	Tab.	Str.
Przedmowa	x	3
<i>Preface</i>		
Spis treści	x	5
<i>Contents</i>		
Uwagi metodologiczne.....	x	7
<i>Methodological notes</i>		
Uwagi analityczne	x	18
<i>Analytical notes</i>		

CZĘŚĆ TABELARYCZNA

TABLE PART

Produkcja rolnicza (ceny bieżące).....	1	34
<i>Agricultural output (current prices)</i>		
Globalna i towarowa produkcja roślinna (ceny bieżące)	2	34
<i>Gross and market crop output (current prices)</i>		
Przeciętne ceny ważniejszych produktów roślinnych	3	35
<i>Average prices of major crops</i>		
Zbiory głównych ziemiopłodów	4	36
<i>Major crops production</i>		
Skup ważniejszych produktów roślinnych.....	5	36
<i>Procurement of major crops</i>		
Przychód i rozchód zbóż podstawowych i ziemniaków.....	6	36
<i>Resource and use of basic cereals and potatoes</i>		
Przychód i rozchód warzyw i owoców	7	37
<i>Resource and use of vegetables and fruit</i>		
Wartość produkcji sprzedanej wyrobów przemysłu spożywczego.....	8	37
<i>Value of sold production of food industry products (current prices)</i>		
Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego (pochodzenia roślinnego)	9	38
<i>Production of major food industry products (plant - origin)</i>		
Podaż wybranych towarów konsumpcyjnych (pochodzenia roślinnego)	10	38
<i>Supply of selected consumer goods (plant - origin)</i>		
Import i eksport produktów pochodzenia roślinnego według sekcji i działów nomenklatury CN	11	39
<i>Import and export of plant-based products by sections and chapters of CN nomenclature</i>		
Import i eksport ważniejszych towarów rolno-spożywczych (pochodzenia roślinnego) według nomenklatury CN.....	12	40
<i>Import and export of major plant - origin agricultural products by CN nomenclature</i>		
Spożycie niektórych artykułów konsumpcyjnych (pochodzenia roślinnego) na 1 mieszkańca	13	40
<i>Consumption of selected consumer goods (plant - origin) per capita</i>		

Globalna i towarowa produkcja zwierzęca (ceny bieżące)	14	41
<i>Gross and market animal output (current prices)</i>		
Produkcja ważniejszych produktów (pochodzenia zwierzęcego)	15	41
<i>Production of major products (animal - origin)</i>		
Przeciętne ceny ważniejszych produktów zwierzęcych	16	42
<i>Average prices of major animal products</i>		
Skup ważniejszych produktów zwierzęcych	17	43
<i>Procurement of major animal products</i>		
Produkcja, import, eksport i spożycie mięsa, tłuszczów i podrobów	18	43
<i>Production, import, export and consumption of meat, fats and pluck</i>		
Przychód i rozchód mleka	19	45
<i>Resource and use of milk</i>		
Wartość produkcji sprzedanej wyrobów przemysłu spożywczego (ceny bieżące).....	20	45
<i>Value of sold production of food industry products (current prices)</i>		
Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego (pochodzenia zwierzęcego)	21	46
<i>Production of major food industry products (animal - origin)</i>		
Podaż wybranych towarów konsumpcyjnych (pochodzenia zwierzęcego)	22	47
<i>Supply of major consumer goods (animal - origin)</i>		
Import i eksport zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego według sekcji i działów nomenklatury CN.....	23	47
<i>Import and export of livestock and animal products by section and chapters of CN nomenclature</i>		
Import i eksport ważniejszych towarów rolno-spożywczych (pochodzenia zwierzęcego) według nomenklatury CN.....	24	48
<i>Import and export of selected animal – origin agricultural products according to CN nomenclature</i>		
Spożycie niektórych artykułów konsumpcyjnych (pochodzenia zwierzęcego) na 1 mieszkańca	25	48
<i>Consumption of selected consumer goods (animal - origin) per capita</i>		
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące).....	26	49
<i>Retail sales of goods (current prices)</i>		
Obroty handlu zagranicznego wyrobami przemysłu spożywczego i produktami rolnictwa (ceny bieżące).....	27	49
<i>Foreign trade turnover of agricultural and consumption products (current prices)</i>		
Import i eksport tłuszczów, olejów i przetworów spożywczych według sekcji i działów nomenklatury CN	28	50
<i>Import and export of fats, oils and prepared foodstuff products by section and chapters of CN nomenclature</i>		
Import i eksport żywności i zwierząt żywych według grup krajów według sekcji SITC (ceny bieżące).....	29	51
<i>Import and export of food and live animals by groups of countries and SITC sections (current prices)</i>		
Import i eksport napojów i tytoniu według grup krajów według sekcji SITC (ceny bieżące).....	30	52
<i>Import and export of beverages and tobacco by groups of countries and SITC sections (current prices)</i>		

UWAGI METODOLOGICZNE

Zamieszczone w publikacji informacje dotyczące **działalności rolniczej** w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności do której są zaliczane, opracowano **metodą rodzaju działalności**.

Produkcję rolniczą scharakteryzowano za pomocą podstawowych mierników, tj. globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nie przetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku),
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego) do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie, drób, kozy i króliki.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Od 2004 r. w produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) uwzględniono naliczone za dany rok płatności uzupełniające do powierzchni upraw m. in.: chmielu, tytoniu, zbóż, roślin oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na paszę.

Przy ustalaniu produkcji rolniczej przyjęto:

w cenach bieżących:

- dla skupu, spożycia naturalnego oraz przyrostu pogłowia zwierząt gospodarskich – ceny skupu płacone przez podmioty gospodarcze skupujące

produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych (bez podatku od towarów i usług),

- dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach,
- dla zużycia produkcyjnego i zapasów produktów roślinnych – ceny skupu pomniejszone o 5%;

w cenach stałych:

- ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2012 r. – z lat 2011 i 2012.

Wielkość **produkcji** zarówno **roślinnej** jak i **zwierzęcej** opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych oraz szacunków.

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

Informacje o **skupie produktów rolnych** dotyczą ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów rolnych.

W publikacji prezentowane są dane o skupie:

- **zbóż podstawowych** dotyczą dostaw pszenicy, żyta, jęczmienia i owsa (łącznie z mieszkankami zbożowymi) oraz pszenżyta do punktów skupu, a także do mieszalni pasz, gorzelni,
- **ziemniaków** – dotyczą dostaw do punktów skupu, jak również dostaw do zakładów przetwórstwa przemysłowego (gorzelni, płatkarni, suszarni) i spożywczego,
- **żywca rzeźnego** (bydła, cieląt, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) – dotyczą tylko zwierząt rzeźnych (łącznie z żywcem skupowanym na eksport), bez skupu zwierząt hodowlanych,
- **trzody chlewnej** – nie obejmują prosiąt i warchlaków.

Dane o ilości i wartości **produkcji wyrobów przemysłu spożywczego** zamieszczone w publikacji **opracowane zostały metodą wyrobów**.

Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. – zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej. Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Wartość produkcji sprzedanej wykazana jest w cenach bazowych, tj. bez należnego podatku od towarów i usług (VAT) i podatku akcyzowego, a łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług.

Ceny bieżące są to ceny faktycznie uzyskiwane przez przedsiębiorstwa w transakcjach sprzedaży z bezpośrednimi odbiorcami za wykonanie dostaw wyrobów, robót lub usług i uwidocznione w fakturach.

Dane o ilości produkcji obejmują produkcję wyrobów gotowych przeznaczonych na sprzedaż, jak również do dalszego przerobu wewnątrz przedsiębiorstwa, wytwarzanych z surowca własnego lub powierzonego. Dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Grupowania wyrobów dokonano według Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU), opracowanej na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr. 207, poz. 1293).

Począwszy od 1 maja 2004 r., tj. od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, funkcjonują dwa systemy **statystyki obrotów handlu zagranicznego** oparte na źródłach informacji:

- deklaracji INTRASTAT w zakresie wymiany towarowej z państwami członkowskimi UE,
- deklaracji EXTRASTAT w zakresie obrotów realizowanych z krajami nie będącymi członkami UE,
- alternatywne źródła danych wykorzystywane od 1 stycznia 2006 r. do rejestracji obrotów tzw. „towarami specyficznymi”, tj. energią elektryczną, gazem ziemnym, produktami morskimi, militarnymi.

Dane otrzymane z tych źródeł tworzą jednolity zbiór statystyki handlu zagranicznego, która opiera się na metodologii Departamentu Statystyki Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Statystyka handlu zagranicznego nie obejmuje swym zakresem:

- usług, z wyjątkiem towarów dostarczonych w celu uszlachetniania i po uszlachetnieniu,
- towarów będących przedmiotem tranzytu,
- towarów umieszczonych czasowo w składach celnych i wolnych obszarach celnych (WOC),
- towarów dopuszczonych czasowo do obrotu, poza obrotem uszlachetniającym,
- środków płatniczych i papierów wartościowych,
- towarów przeznaczonych dla placówek dyplomatycznych,
- złota monetarnego.

Wartość importu została wykazana na warunkach **cif** port polski lub **franco** granica polska, tzn. łącznie z kosztami transportu i ubezpieczenia do granicy polskiej. **Wartość eksportu** została podana na bazie **fob**, tj. na warunkach franco granica lub **fob** port kraju dostawcy.

Dane dotyczące obrotów według grup krajów oraz poszczególnych krajów wykazano:

- w imporcie – według kraju pochodzenia,
- w eksporcie – według kraju przeznaczenia.

Za **kraj pochodzenia** uważa się kraj, w którym towar został wytworzony, obrobiony lub przerobiony i w tym stanie nadszedł do polskiego obszaru celnego. Za **kraj**

przeznaczenia przyjmuje się kraj konsumpcji, tj. kraj, w którym towar zostanie ostatecznie zużyty.

W publikacji zaprezentowano dane o obrotach handlu zagranicznego według następujących grup krajów:

- **Unia Europejska**, tj. Austria, Belgia, Bułgaria, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja wraz z Monako i departamentami zamorskimi (Reunion, Gwadelupą, Martyniką, Gujaną Francuską), Grecja, Hiszpania, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niderlandy, Niemcy, Portugalia, Republika Czeska, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy;
- **Europa Środkowo-Wschodnia**, tj. Albania, Białoruś, Chorwacja, Mołdawia, Rosja i Ukraina,
- **EFTA**, tj. Islandia, Liechtenstein, Norwegia wraz ze Svalbard i Jan Mayen, Szwajcaria.

Wartość importu i eksportu podano w złotych. Przeliczenia ze złotych na waluty obce dokonano według średniorocznego kursu walut, wyliczonego i ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski.

Dla potrzeb niniejszej publikacji, uwzględniając nomenklaturę CN, podzielono produkty w obrotach handlu zagranicznego na:

- towary rolno-spożywcze pochodzenia roślinnego,
- towary rolno-spożywcze pochodzenia zwierzęcego,
- tłuszcze, oleje i przetwory spożywcze, które są towarami zarówno pochodzenia roślinnego, jak i zwierzęcego.

Szczegółowe wyjaśnienia metodyczne zawarte są w rocznikach branżowych – Roczniku Statystycznym Przemysłu, Roczniku Statystycznym Handlu Zagranicznego i Roczniku Statystycznym Rolnictwa.

Uwaga!

◆ *Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą różnić się od podanych wielkości „ogółem”.*

◆ *Przy przeliczeniach na 1 mieszkańca w zakresie spożycia niektórych artykułów konsumpcyjnych (pochodzenia roślinnego i zwierzęcego) przyjęto następującą metodologię: produkcja powiększona o import, pomniejszona o eksport oraz o ubytki i straty produktów rolnych u producentów i w obrocie, z uwzględnieniem zmiany stanu zapasów u producentów i w jednostkach handlowych. Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 30 VI.*

METHODOLOGICAL NOTES

*Information contained in this publication regards **agricultural activity in the area of crop and animal production** conducted by economic entities regardless of the branch of the NACE rev.1 in which they are included. The data were compiled by means of **the kind-of-activity method**.*

Agricultural production is characterized by basic indicators, i.e.: gross output (final and market output).

Gross agricultural output includes:

- **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year);

- **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses, poultry, goat and rabbit.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not account products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

Since 2004 value of agricultural output (gross agricultural output, final agricultural output, agricultural market output) was increased by subsidies to products. Subsidies included among others: hop, tobacco, cereals, oil plants, pulses and plants designated for feeds.

The following prices were assumed for calculating agricultural output:

in current prices:

- for procurement of agricultural products, own consumption and increases in farm animal stocks - procurement prices paid by economic entities purchasing

agricultural products directly from agricultural producers (excluding value added tax),

- *for market sales — prices received by farmers at marketplaces,*

- *for production consumption and stocks of products of plant origin — purchase prices less 5%;*

in constant prices:

- *current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales - prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production — average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices for two consecutive years, i.e., the year preceding the surveyed year and the survey year, e.g. for 2012 - the prices from 2011 and 2012 are assumed.*

*Data regarding **crop** and **animal output** were compiled on the basis of reporting, sample surveys results and estimates.*

*Data on production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.*

*Information on **procurement of agricultural products** concerns quantity and the value of agricultural products purchased by economic entities directly from agricultural producers.*

In this publication data about procurement are presented:

- ***basic cereals***, *concern delivery of wheat, rye, barley and oats (including cereal mixed) as well as triticale to procurement centres, as well as to mixing feed companies and alcohol distillery,*

- ***potatoes***, *concern delivery to procurement centres, also delivery to alcohol distillery, companies producing potato flakes and drying houses as well as supplies to food processing plants,*

- ***animals for slaughter*** *(cattle, pigs, sheep, horses and poultry) concern only animals for slaughter (including animals purchased for exports purposes), excluding animals for breeding,*

- ***pigs***, *excluding piglets and young pigs.*

*In this publication data were included regarding quantity and **value of manufacture of food products, compiled using the grouping of products.***

***Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:*

- the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;*
- the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;*
- lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms or full agent fees in the case of concluding an agency agreement;*
- The value of products in the form of settlements in kind;*
- Products designated for increasing the value of own fixed assets.*

*The **value of sold production** is reported at the base prices, i.e. excluding goods and services tax (VAT) and excise tax, including the value of donations in objects for the purpose of goods and services.*

***Current prices** are prices actually received by enterprises during sale transactions with direct receivers, for completion of delivery of products, works or services, and included in invoices.*

***Data on quantity of production** include production of finished goods for sale, as well as for further processing within the enterprise, produced from supplied or one's own raw material. They regard economic entities in which the number of employees exceeded nine persons.*

*The **grouping of products** is presented on the basis of the Polish Classification of Products and Services (PKWiU) compiled on the basis of the following international classification and nomenclature, introduced by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293).*

*Since 1 May 2004 (since the day of Polish accession to EU), **Polish foreign trade statistics** is based on two systems:*

- INTRASTAT declaration in scope of trade turnover with EU member countries,*
- EXTRASTAT declarations in scope of Polish trade turnover with EU non-member countries,*

- alternative data sources which register since 1 January 2006 the specific goods and movements: electricity and gas, sea products, military goods.

Data received from these sources create unified set of foreign trade statistics which is based on UN Statistics Division methodology.

Following transactions are not included in foreign trade statistics:

- trade with services, excluding inward and outward processing,
- commodities in transit,
- commodities placed temporarily in customs warehouses and in duty free zone,
- commodities admitted to temporary (excluding inward and outward processing),
- means of payment and securities,
- commodities for diplomatic institutions,
- monetary gold.

The value of imports is shown in terms of **cif** Polish port or **franco** Polish border, including transport and insurance costs to the Polish border. **The value of exports** is shown on the **job** basis, that is in terms of franco border or **job** port of the country of delivery.

Data regarding turnover according to groups of countries were presented:

- in imports – according to the country of origin,
- in exports – according to the country of destination.

Country of origin is the country where the commodity was produced or processed and in this form entered the Polish customs zone. **Country of destination** is the country of consumption that is the country where the commodity will be finally used or processed.

In this publication data on foreign trade turnover is presented according to the following groups of countries:

- **European Union:** Austria, Belgium, Bulgaria, Cyprus, Denmark, Estonia, Finland, France including Monaco and the French overseas departments (French Guiana, Guadeloupe, Martinique and Reunion), Greece, Spain, Ireland, Lithuania, Luxembourg, Latvia, Malta, Netherlands, Germany, Portugal, Czech Republic, Romania, Slovakia, Slovenia, Sweden, Hungary, Great Britain, Italy,

• *Central and Eastern European countries: Albania, Belarus, Croatia, Moldova, Russian Federation, Ukraine,*

• *EFTA: Iceland, Liechtenstein, Norway including Svalbard Archipelago and Jan Mayen Island and Switzerland.*

The value of imports and exports were given in PLN. Conversion of PLN into foreign currencies are made on the basis of the yearly average exchange rate published by the National Bank of Poland.

For the needs of this publication and taking into account the Combined Nomenclature (CN) the products in foreign trade turnover were divided into:

- *agricultural products of plant origin,*
- *agricultural products of animal origin,*
- *fats, oils and prepared foodstuffs, being both goods of plant origin as well as of animal origin.*

Detailed methodological explanations are included in the Statistical Yearbook of Industry, the Yearbook of Foreign Trade Statistics and the Statistical Yearbook of Agriculture.

Attention!

◆ *Due to the electronic method of data processing, in some cases component totals can differ from the amount given in the item „total”.*

◆ *In calculations per capita as regards consumption of some foodstuffs (or plant and animal origin) the following methodology has been used: production increased by imports, decreased by exports as well as by wastes and losses of agricultural products of producers and in turnover and including changes in inventories at producers and in trade units.*

The total number of population as of 30 VI was used in calculations.

UWAGI ANALITYCZNE

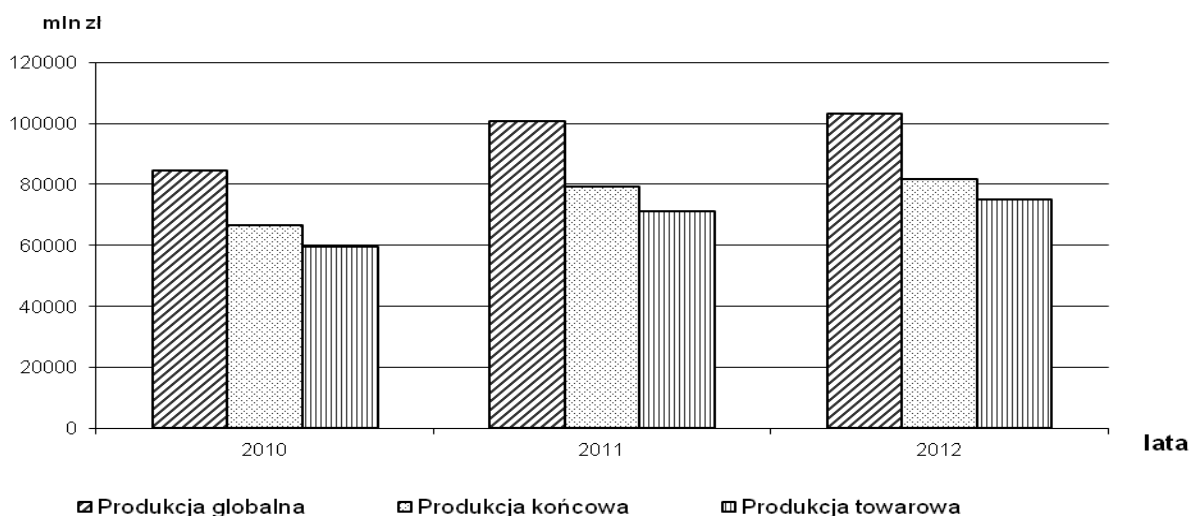
W 2012 r. kondycja polskiej gospodarki wyglądała dobrze na tle pozostałych krajów Unii Europejskiej. Głównym czynnikiem wzrostu gospodarczego (jeden z najlepszych wyników w Unii Europejskiej) był popyt wewnętrzny, który wynikał z dużego rynku wewnętrznego. Utrzymywał się również wzrost w **polskim handlu zagranicznym**. Należy zauważyć znacząca poprawę relacji **eksportu** w stosunku do **importu**. Dzięki temu mogliśmy zaobserwować zmniejszenie salda w obrotach w handlu zagranicznym.

W 2012 r. (w cenach bieżących) zdecydowanie wzrosła **produkcja globalna zwierzęca**, natomiast minimalnie spadła **produkcja globalna roślinna**, co przełożyło się na ogólny wzrost globalnej **produkcji rolniczej**. W 2012 r. ważniejsze kategorie produkcji rolniczej w cenach bieżących na tle dwóch poprzednich lat kształtowały się następująco:

- **globalna produkcja** rolnicza wyniosła 103,1 mld zł i była wyższa o 2,4% niż w 2011 r. (100,7 mld zł) i o 22,1% niż w 2010 r. (84,5 mld zł),
- **końcowa produkcja** rolnicza wyniosła 81,7 mld zł i była większa o 3,3% niż w roku poprzednim (79,1 mld zł) i o 22,8% niż w 2010r. (66,5 mld zł),
- **towarowa produkcja** rolnicza wyniosła 75,0 mld zł i była wyższa o 5,2% niż przed rokiem (71,3 mld zł) i o 26,3% niż w 2010 r. (59,4 mln zł).

Zwiększenie **produkcji zwierzęcej** wynikało ze wzrostu produkcji mleka krowiego i drobiu przy zachowaniu cen zbliżonych do roku poprzedniego. Spadek **produkcji roślinnej** wynikał ze znaczącego spadku produkcji ziemniaków, owoców, buraków cukrowych i pszenicy. Pomimo wzrostu produkcji pozostałych produktów roślinnych, ogólna tendencja okazała się spadkowa.

Wykres 1. Produkcja rolnicza (ceny bieżące).

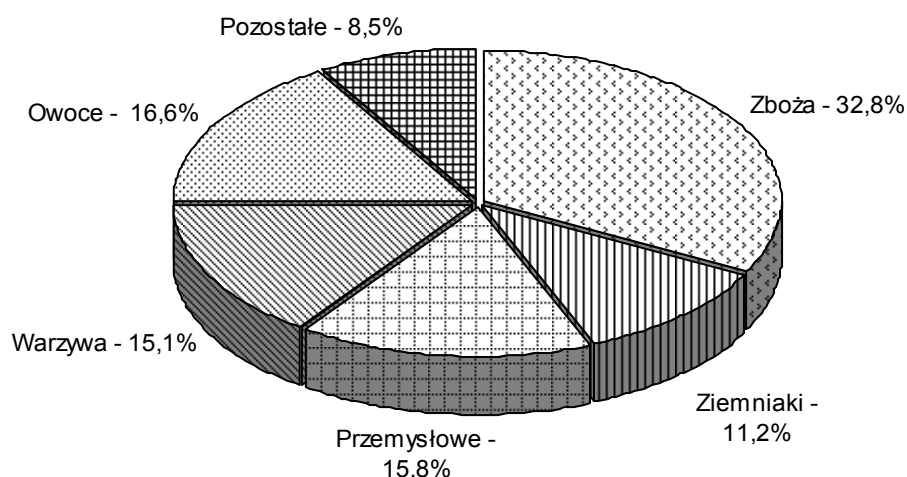
W 2012 r. udział produkcji towarowej w produkcji globalnej utrzymał się na podobnym poziomie jak w latach poprzednich i wyniósł 72,7%. Wpłynęła na to korelacja pomiędzy produkcją globalną i towarową, analogiczne zmiany cen i podobne kształtowanie popytu na produkty zarówno na rynku krajowym, jak i na rynkach światowych. Obserwowaliśmy podobnie jak w roku poprzednim, powszechny **wzrost cen w skupie i na targowiskach**, zarówno ważniejszych produktów zwierzęcych, jak i ważniejszych produktów roślinnych. **Skup wszystkich ważniejszych produktów roślinnych** zwiększył się. Na uwagę zasługuje ponad 60% wzrost skupu owoców. Ogólny **skup ważniejszych produktów zwierzęcych** nieznacznie się obniżył. Wpłyną na to spadek skupu bydła (bez cieląt), cieląt, trzody chlewnej oraz żywca rzeźnego. W 2012 r. obserwowaliśmy **zmniejszenie spożycia większości artykułów konsumpcyjnych** (pochodzenia roślinnego, jak i zwierzęcego) na 1 mieszkańca. Tendencja wzrostowa dotyczyła jedynie masła, natomiast tłuszcze jadalne zwierzęce i mleko krowie utrzymywały się na zbliżonym poziomie, jak rok wcześniej.

Wartość sprzedanych produktów roślinnych do skupu i na targowiskach w cenach bieżących spadła w stosunku do poprzedniego roku o 0,3%. W związku z tym na zbliżonym poziomie kształtowała się wartość towarowej produkcji roślinnej na 1 ha użytków rolnych: 2227 zł w 2012 r., 2196 zł w 2011 r.

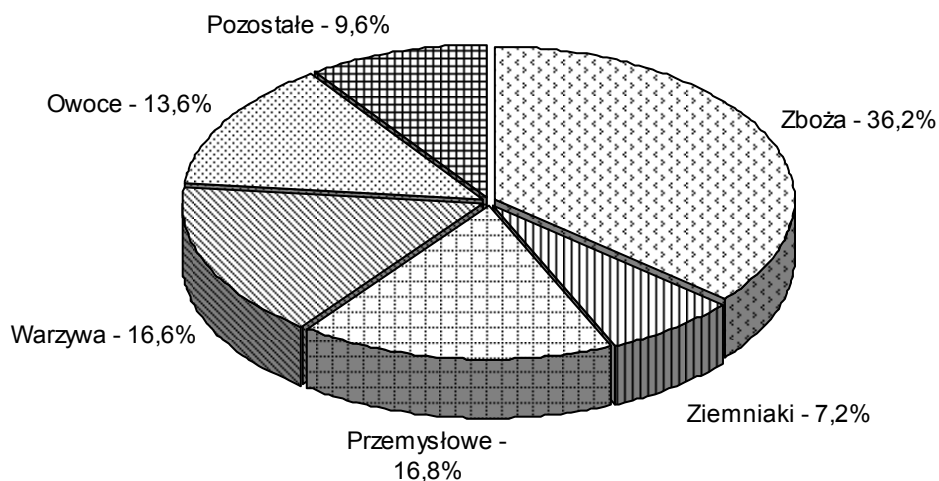
Od 2010 r. utrzymuje się wzrostowa tendencja globalnej produkcji zbóż. Wpływa na to przede wszystkim wyższa cena ziarna, a w tym roku dodatkowo przyczynił się nieznaczny wzrost wolumenu produkcji. Spowodowało to zwiększenie towarowej produkcji zbóż w stosunku do poprzedniego roku o 10,6%. W 2012 r. (w porównaniu do 2011 r.) w strukturze towarowej produkcji roślinnej wzrósł udział towarowej produkcji zbóż – o 3,3%

pkt. proc. Zwiększył się również o 2,0 pkt. proc udział warzyw oraz upraw przemysłowych o 0,4 pkt. W związku ze spadkiem zbioru owoców wynoszącego 15,9 %, w stosunku do zbiorów z poprzedniego roku, ich udział w towarowej produkcji roślinnej zmniejszył się o 2,6 pkt. proc. Zmniejszył się również o 3,6 pkt. proc. udział ziemniaków.

Wykres 2. Struktura roślinnej produkcji towarowej w 2011 r. (ceny bieżące).

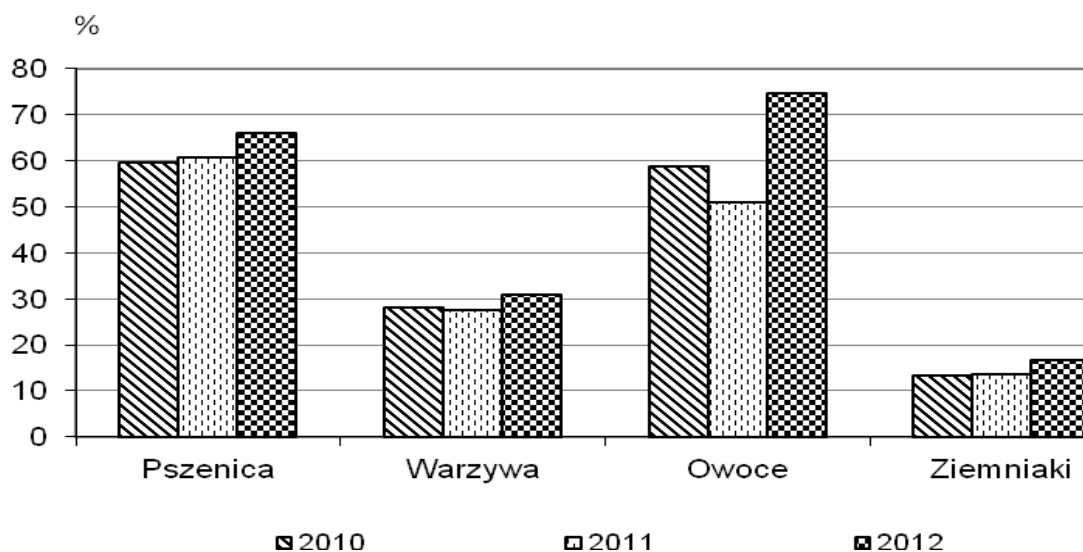
Wykres 3. Struktura roślinnej produkcji towarowej w 2012 r. (ceny bieżące).

W latach 2010-2012 w zbiorach głównych ziemiopłodów nastąpiły zmiany udziału skupu:

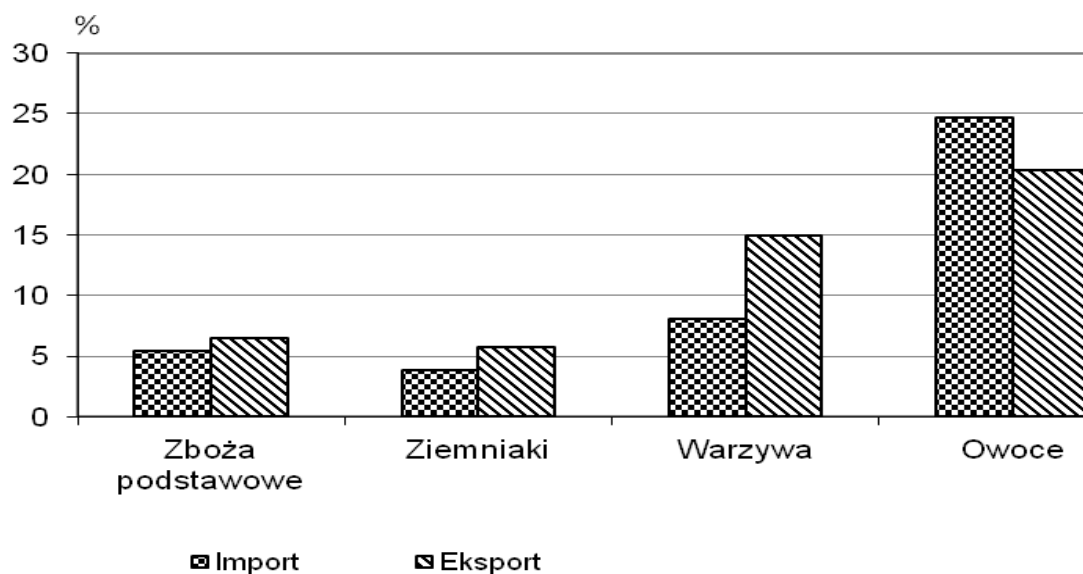
- pszenicy – 59,6% w 2010 r., 60,8% w 2011 r. i 66,1% w 2012 r.
- warzyw – 28,1% w 2010 r., 27,5% w 2011 r. i 30,9% w 2012 r.
- owoców – 58,9% w 2010 r., 50,9% w 2011 r. i 74,8% w 2012 r.
- ziemniaków – 13,5% w 2010 r., 13,6% w 2011 r. i 16,7% w 2012 r.

Wykres 4. Udział skupu w zbiorach głównych ziemiopłodów w latach 2010 – 2012.

W bilansach podstawowych grup produktów roślinnych, tj. ziemniaków, zbóż, warzyw i owoców **udział importu i eksportu** był zróżnicowany. W latach 2010-2012 dla wymienionych upraw udział importu w przychodach zbóż podstawowych, ziemniaków, warzyw i owoców stanowił odpowiednio: 5,5%, 3,9%, 8,1%, 24,7%, a udział eksportu wynosił odpowiednio 6,5%, 5,8%, 15,0% i 20,4%.

Wykres 5. Udział importu i eksportu w bilansie podstawowych produktów roślinnych w latach 2010-2012.

W sezonie 2011/2012, w porównaniu z okresem poprzednim, wystąpił wzrost wolumenu importu wszystkich w/w produktów. W stosunku do roku poprzedniego wzrósł wolumen eksportu ziemniaków, owoców i warzyw, natomiast spadł zbóż.

Udział importu **zbóż** w przychodach ogółem w roku gospodarczym 2011/2012 stanowił 6,4%, w roku 2010/2011 – 5,3%, a w roku 2009/2010 – 4,7%. Natomiast udział eksportu w rozchodach ogółem w roku 2011/2012 wyniósł 4,7%, wobec 6,5% w roku 2010/2011 i 8,2% w roku 2009/2010.

W bilansie **ziemniaków** udział importu w przychodach w roku gospodarczym 2011/2012 stanowił 3,1%, w 2010/2011 – 5,1%, a w 2009/2010 – 3,7%. Udział eksportu w rozchodach w roku 2011/2012 wyniósł 6,2%, w 2010/2011 – 6,6%, natomiast w 2009/2010 – 4,7%.

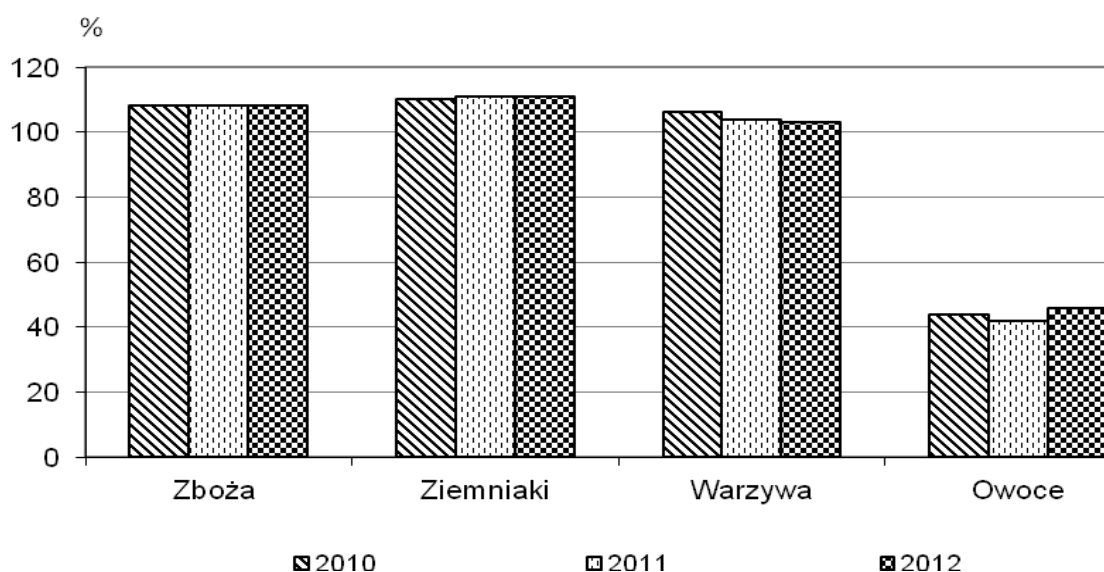
W bilansie **warzyw** w roku gospodarczym 2011/2012 import stanowił 7,4% przychodów, a eksport 15,4% rozchodów. W sezonie 2010/2011 udział importu w przychodach stanowił 10,4%, a udział eksportu w rozchodach 16,0%. W 2009/2010 import warzyw stanowił 6,8%, a udział eksportu w rozchodach 13,8%.

W tym okresie udział importu **owoców** w przychodach wynosił 23,3%, a udział eksportu w rozchodach 23,5%. W poprzednim sezonie udział importu tych produktów w przychodach stanowił 29,5%, a eksportu 16,6%, podczas gdy w roku 2009/2010 odpowiednio 22,0% i 20,7%.

Spożycie podstawowych produktów w przeliczeniu na 1 mieszkańca kształtowało się następująco:

- zboża – 2010 r. – 108 kg, 2011 r. – 108 kg, 2012 r. – 108 kg,
- ziemniaki – 2010 r. – 110 kg, 2011 r. – 111 kg, 2012 r. – 111 kg,
- warzywa – 2010 r. – 106 kg, 2011 r. – 104 kg, 2012 r. – 103 kg,
- owoce – 2010 r. – 44 kg, 2011 r. – 42 kg, 2012 r. – 46 kg;

Wykres 6. Spożycie podstawowych produktów w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

Poziom spożycia (w przeliczeniu na surowiec) większości artykułów żywnościowych zależy przede wszystkim od wielkości dochodów gospodarstwa domowego i kształtowania się cen detalicznych tych artykułów. W 2012 r. utrzymała się tendencja spadkowa spożycia warzyw, na niezmiennym poziomie pozostało spożycie zbóż i ziemniaków, wzrosło natomiast nieznacznie spożycie owoców.

W porównaniu do roku poprzedniego zwiększyła się wartość produkcji sprzedanej większości wyrobów przemysłu spożywczego. W największym stopniu (w cenach bieżących) cukru o 21,8%, ziemniaków przetworzonych i zakonserwowanych o 16,2% oraz owoców i warzyw przetworzonych i zakonserwowanych o 13,2%. Spadek produkcji sprzedanej wynoszący 1,8% dotknął jedynie napojów spirytusowych.

Tabl. 1. Obroty handlu zagranicznego ogółem w 2012 r.

Wyszczególnienie	Zł	EUR	2011 = 100	
	w mln		zł	EUR
Eksport	603418,6	143456,1	108,0	104,9
w tym UE.....	458980,0	109080,0	105,3	102,3
Import	648127,6	154040,2	104,0	101,0
w tym UE.....	372763,2	88580,8	100,3	97,3
Saldo	- 44709,0	-10584,1	X	X
w tym UE.....	86216,8	20499,2	X	X

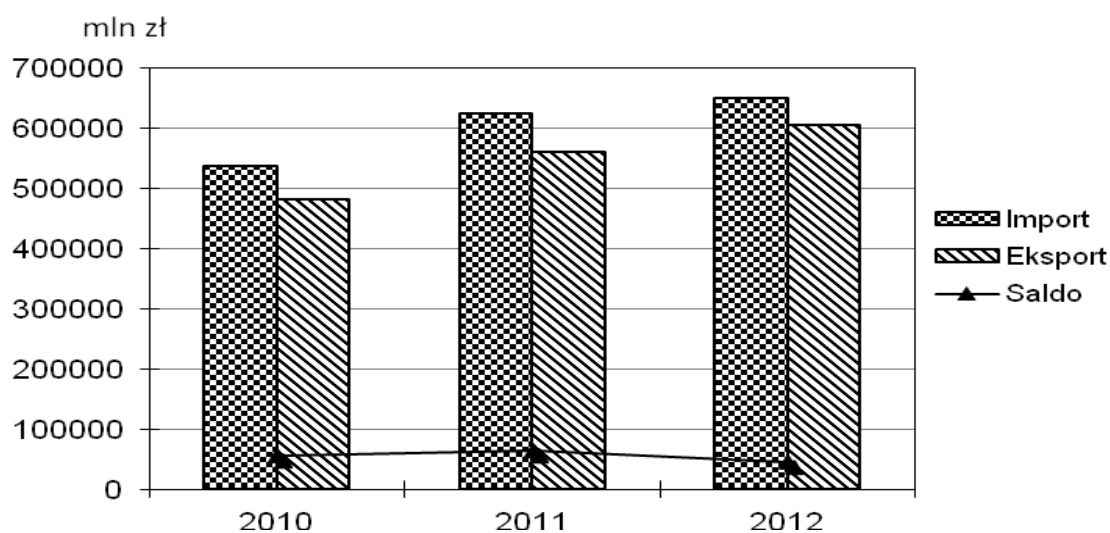
W polskich obrotach handlowych w 2012 r. widoczne było utrzymywanie wzrostowych tendencji z roku poprzedniego. Eksport w cenach bieżących wyniósł 603,4 mld zł, a import 648,1 mld zł. W porównaniu z rokiem poprzednim wzrósł eksport o 8,0%, import o 4,0%. Wzrost gospodarczy w 2012 roku przyczynił się do znacznej redukcji deficytu wymiany handlowej. Ujemne saldo kształtowało się na poziomie 44,7 mld zł, podczas gdy w 2011 r. wynosiło 64,6 mld zł, a w 2010 r. – 55,1 mld zł. W 2012 r. eksport i import towarów wyrażony w EUR był wyższy odpowiednio o 4,9% i o 2,3% niż w roku poprzednim. Wobec powyższego saldo obrotów, nadal ujemne zmniejszyło się z 15,9 mld EUR do 10,6 mld EUR.

Tabl. 2. Obroty handlu zagranicznego wyrobami przemysłu spożywczego i produktami rolnictwa w cenach bieżących.

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
	w milionach złotych		
	Import		
Ogółem	536220,6	623372,7	648127,6
w tym:			
przetwory spożywcze	18141,5	20684,5	23225,0
zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	11856,0	13469,0	15296,2
produkty pochodzenia roślinnego	11647,0	14352,9	14998,8
tłuszcze i oleje	2002,0	3145,5	3491,4
	Eksport		
Ogółem	481058,2	558739,0	603418,6
w tym:			
przetwory spożywcze	24854,4	28892,7	34069,3
zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	18033,1	21239,0	24523,3
produkty pochodzenia roślinnego	9803,6	10754,3	14854,1
tłuszcze i oleje	1288,6	1528,4	1728,8

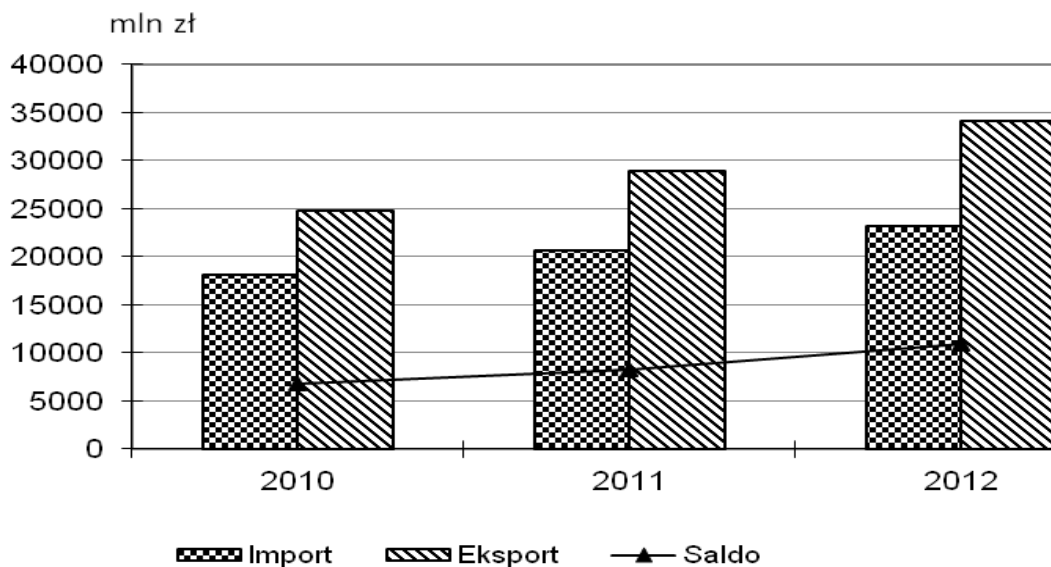
W 2012 r. obserwowaliśmy dalsze ożywienie gospodarcze w handlu zagranicznym **wyrobami przemysłu spożywczego i produktami rolnictwa** w cenach bieżących. Wzrost **ogólnej wartości importu** w cenach bieżących (648,1 mld zł) wyniósł 4,0 %. Przed rokiem notowany był również wzrost importu (623,3 mld zł), który w skali roku osiągnął 16,3%. W 2012 r. **ogólna wartość eksportu** tych wyrobów wyniosła 603,4 mld zł i przekroczyła ubiegłoroczny o 8,0%. W 2011 r. i 2010 r. przy eksporcie wynoszącym odpowiednio 558,7 mld zł i 481,1 mld zł, dynamika jego wzrostu wyniosła 16,1% i 13,7%. W 2012 r. dzięki dalszemu ożywieniu gospodarczemu udało się zmniejszyć ujemne **saldo obrotów** wyrobami przemysłu spożywczego i produktami rolnictwa. Deficyt wymiany towarowej tej grupy wyrobów wyniósł 44,7 mld zł, wobec 64,6 mld zł w 2011 r. i 55,1 mld zł w 2010 r.

Wykres 7. Obroty handlu zagranicznego wyrobami przemysłu spożywczego i produktów rolnictwa.

Wartość zakupionych przetworów spożywczych w cenach bieżących w 2012 r. wynosiła 23,2 mld zł, w 2011 r. wynosiła 20,6 mld zł, a w 2010 r. –18,1 mld zł i w skali roku była wyższa odpowiednio o 12,3%, 14,0%, 9,6%.

Wykres 8. Wartość importu, eksportu i saldo przetworów przemysłowych.

W 2012 r. zwiększyła się również **wartość eksportu** przetworów spożywczych. W cenach bieżących wynosiła 34,1 mld zł i była o 17,9% większa niż w 2011 r., wobec danych dla 2010 r. odpowiednio 28,9 mld zł i wzrostu o 16,2%. W handlu zagranicznym wyrobami przemysłu spożywczego, podobnie jak w poprzednich latach, odnotowano dodatnie saldo obrotów – plus 10,8 mld zł, przy czym w porównaniu do 2011 r. (plus 8,2 mld zł) saldo obrotów było wyższe o 32,1%. W 2012 r. udział **wartości (w cenach bieżących) importowanych przetworów spożywczych** w ogólnej wartości importu wyrobów przemysłu spożywczego i produktów rolnictwa wynosił 3,6%, tj. podobnie jak w roku poprzednim (3,3%). Udział **wartości eksportowanych przetworów spożywczych** stanowił odpowiednio 5,6% i był nieznacznie większy, niż w roku poprzednim – (5,2%).

W 2012 r. w **obrotach zagranicznych produktami pochodzenia roślinnego wartość importu** w cenach bieżących wynosiła 15,0 mld zł i była o 4,5% większa niż przed rokiem. W 2011 r. wartość importu tych towarów wynosiła 14,4 mld zł i była większa o 23,2% niż w 2010 r. (11,6 mld zł).

W strukturze importu nadal dominował import owoców i orzechów jadalnych, których wartość w cenach bieżących wyniosła 4,3 mld zł, co stanowiło 29,0% ogólnej wartości importowanych produktów pochodzenia roślinnego. W 2011 r. wartość sprowadzonych do kraju owoców i orzechów jadalnych kształtowała się na poziomie 4,1 mld zł, a jej udział w imporcie produktów pochodzenia roślinnego wynosił 28,6%. Znaczącą pozycję w imporcie zajmowała również grupa produktów, w skład której wchodzi kawa, herbata i przyprawy

(2,4 mld zł, tj. 15,8% importu produktów roślinnych ogółem) oraz nasiona oleiste (2,1 mld zł, tj. 14,0% importu produktów roślinnych ogółem). W 2012 r. wydatki na zakup zbóż (1,8 mld zł) były wyższe od wydatków na zakup warzyw (1,0 mld zł) i w strukturze importu stanowiły 11,9% ogółu wydatków. Udział zakupu drzew i innych roślin był niższy i wynosił 6,6%.

Wartość eksportu produktów pochodzenia roślinnego w 2012 r. wynosiła 14,9 mld zł i była wyższa niż w 2011 r. (10,8 mld zł) i w 2010 r. (9,8 mld zł). Od trzech lat utrzymuje się tendencja wzrostowa wartości eksportu tych produktów. W 2011 r. w stosunku do roku 2010 eksport zwiększył się o 36,0 % w cenach bieżących, natomiast w 2012 r. w stosunku do roku 2011 o 21,1% w cenach bieżących. W 2012 r. wartość eksportu zbóż zwiększyła się znacznie (o 100,5%) w stosunku do 2011 r. (w 2011 r. zanotowano wzrost o 7,6% względem 2010 r.). Po znacznym wzroście dynamiki sprzedaży kawy, herbaty i przypraw w roku 2011 (wzrost o 63,6%) i produktów przemysłu młynarskiego (wzrost o 26,1%), w 2012 r. również utrzymała się tendencja wzrostowa odpowiednio o 22,1% i 12,1%. W strukturze eksportu w 2012 r. dominował eksport owoców i orzechów jadalnych (4,5 mld zł), warzyw (3,6 mld zł), oraz zbóż (2,8 mld zł), których udział w wartości eksportowanych produktów pochodzenia roślinnego wynosił odpowiednio 30,2%, 24,4% i 18,9%.

W 2012 r. udział **wartości importowanych produktów pochodzenia roślinnego** w imporcie wyrobów przemysłu spożywczego i produktów rolnictwa (w cenach bieżących) nie zmienił się w porównaniu z 2011 r. i wynosił 2,3%. Zwiększył się natomiast – o 0,6 pkt. proc. udział wartości eksportowanych produktów pochodzenia roślinnego i wynosił 2,5%. W wyniku zmian zachodzących w relacjach eksport-import odnotowano znaczne polepszenie w obrotach handlu zagranicznego produktami pochodzenia roślinnego. **Ujemne saldo obrotów** (minus 0,1 mld zł) zmniejszyło się w stosunku do 2011 r. (minus 3,6 mld zł) i 2010 r. (minus 1,8 mld zł).

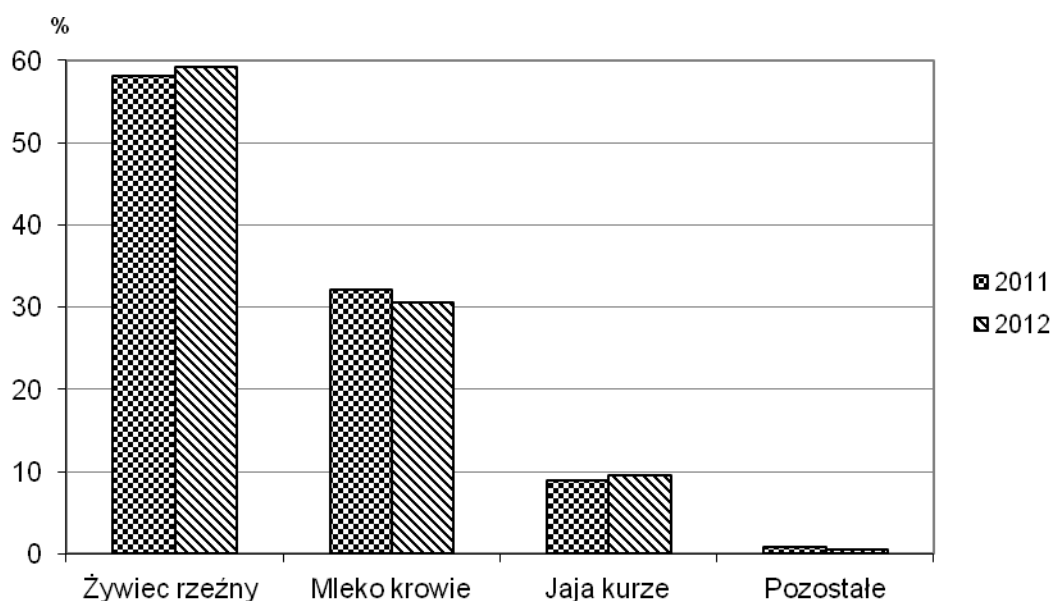
W 2012 r. w **produkcji zwierzęcej**, przy wzroście cen zbóż oraz żywca rzeźnego, odnotowano nieznaczny spadek zainteresowania krajową produkcją trzody chlewnej. Spadło również zainteresowanie odchowem bydła krajowego, zmniejszyło się pogłowie bydła, jak również krów. Odnotowano natomiast wzrost produkcji mleka krowiego i żywca drobiowego.

Globalna produkcja zwierzęca w cenach bieżących (4,7 mld zł) była o 7,8% większa od notowanej przed rokiem. Wzrost produkcji wynikał przede wszystkim ze wzrostu produkcji jaj kurzych o 24,0% i drobiu o 14,3%. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost produkcji globalnej żywca rzeźnego o 11,2%. Krajowa produkcja żywca wieprzowego kształtowała się na poziomie wyższym niż w 2011 r. o 10,3% i wynosiła

12,0 mld zł. Wzrosła również produkcja bydła i mleka krowiego odpowiednio o 9,5% i 1,6%. Zmniejszyła się jedynie produkcja globalna cieląt o 0,5%.

W strukturze towarowej produkcji rolniczej, udział towarowej produkcji zwierzęcej zwiększył się do 55,5%, wobec 54,2% w roku poprzednim.

Wykres 9. Struktura towarowej produkcji zwierzęcej w 2011 i 2012 r. (ceny bieżące).

W 2012 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrósł udział sprzedaży żywca rzeźnego w towarowej produkcji zwierzęcej (w cenach bieżących), który wyniósł 59,2%, wobec 58,3% w 2011 r. Wpływ na to miał wzrost udziału żywca drobiowego o 0,9 pkt. proc. (w skali roku do 22,1%). Wzrósł również udział produkcji trzody chlewnej o 0,2 pkt. proc. i jaj kurzych o 0,7 pkt. proc., spadł natomiast udział mleka krowiego o 1,5 pkt. proc.

W ostatnich latach udział skupu podstawowych produktów zwierzęcych w produkcji kształtował się następująco:

- żywca rzeźnego – 2010 r. – 85,5%, 2011 r. – 86,9%, 2012 r. – 85,4%;
- mleka – 2010 r. – 73,5%, 2011 r. – 75%, 2012 r. – 77,9%;

W 2012 r. w **bilansie mięsa, tłuszczów i podrobów** (w wadze schłodzonej) **import** mięsa surowego, podrobów i tłuszczów oraz przetworów na 1 mieszkańca wynosił 19,0 kg, wobec 18,8 kg w 2011 r. i 16,9 kg w 2010 r. Produkcja mięsa wieprzowego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiła 38,0 kg wobec 40,1 kg przed rokiem i 39,4 kg w 2010 r. W 2012 r. wskutek dynamicznego wzrostu **eksportu** mięsa surowego, podrobów i tłuszczów oraz

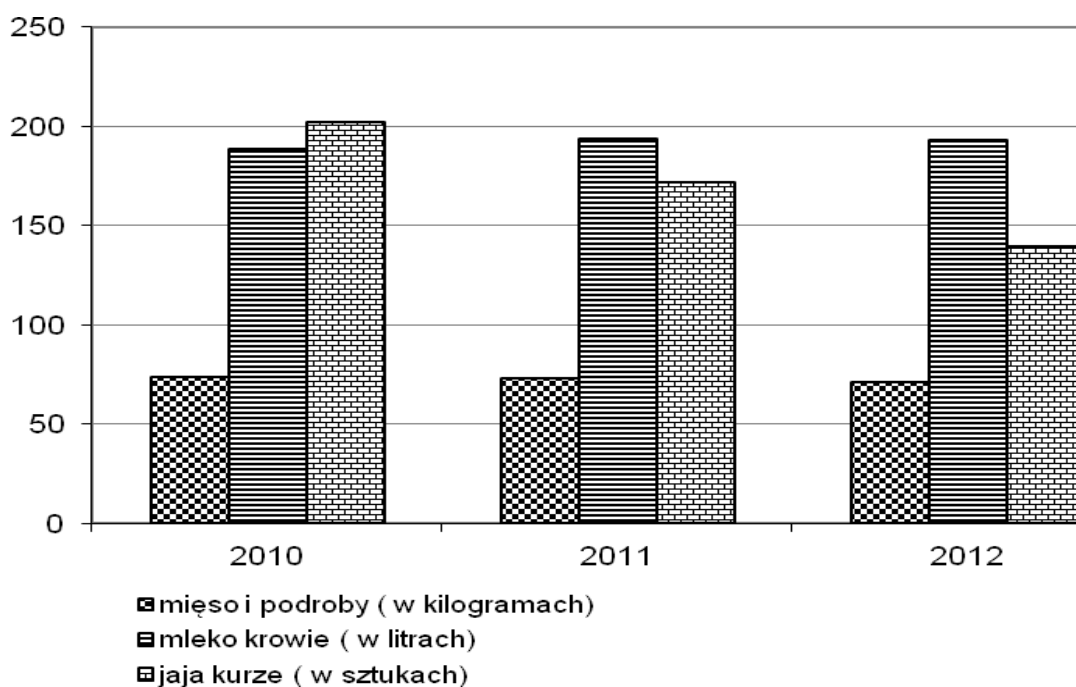
przetworów jego przewaga nad importem zwiększyła się w stosunku do lat poprzednich i wynosiła 948 tys. t, wobec 753 tys. t w 2011 r. i 697 tys. t w 2010 r.

W **obrotach mlekiem i jego przetworami** (w ekwiwalencie surowca) w 2012 r. **udział importu** w przychodach spadł do 8,1%, wobec 8,4% w roku poprzednim i 7,6% w 2010 r. **Udział eksportu** w rozchodach w 2012 r. wyniósł 23,8% i był większy o 1,9% pkt. proc. niż przed rokiem i o 2,7% pkt. proc. niż w 2010 r. W stosunku do roku poprzedniego, przy wzroście produkcji mleka, zwiększyła się przewaga eksportu nad importem surowca do 2106 mln l (w 2011 r. – 1781 mln l), była również większa niż w 2010 r. (1787 mln l). W 2012 r. odnotowaliśmy wyraźny wzrost eksportu i nieznaczny spadek importu. Było to uzależnione od koniunktury na światowych rynkach i wewnętrznego popytu.

W rozliczeniu bilansowym spożycie produktów pochodzenia zwierzęcego w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2010-2012 kształtowało się następująco:

- mięso i podroby (łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory) w wadze schłodzonej – 2010 r. – 73,7 kg, 2011 r. – 73,4 kg, 2012 r. – 71,0 kg,
- mleko krowie (łącznie z mlekiem przeznaczonym na przetwory, ale bez mleka przerobionego na masło) – 2010 r. – 189 l, 2011 r. – 194 l, 2012 r. – 193 l,
- jaja kurze – 2010 r. – 202 szt., 2011 r. – 172 szt., 2012 r. – 140 szt.;

Wykres 10. Spożycie produktów pochodzenia zwierzęcego w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

W 2012 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, spożycie mleka krowiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca zmniejszyło się o 1 litr, konsumpcja jaj kurzych spadła o 32 sztuki, natomiast mięsa i podrobów spadła o 2,4 kg.

W **przemysłowym przetwórstwie produktów pochodzenia zwierzęcego** ważnym czynnikiem stymulującym poziom produkcji mięsa, przetworów mięsnych i serów, oprócz zaspokojenia zapotrzebowania na rynku krajowym, podobnie jak w przypadku produktów roślinnych, były możliwości eksportowe tych produktów.

W 2012 r., w stosunku do roku poprzedniego, wzrósł wolumen produkcji niektórych ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego. Zwiększenie produkcji dotyczyło produkcji mięsa drobiowego (o 12,9%), konserw mięsnych i podrobowych wołowych i cielęcych (o 10,3%), serów podpuszczkowych dojrzewających (o 9,8%), śmietan normalizowanych (o 7,3%), mleka i śmietan w postaci stałej (o 4,5%), masła (o 1,8%) oraz serów świeżych (o 0,4%). Zmniejszenie produkcji dotyczyło mleka spożywczego normalizowanego (o 1,1%), mięsa wołowego i cielęcego (o 1,3%), wędlin (o 2,0%), mięsa wieprzowego (o 6,1%), konserw rybnych (o 6,2%) oraz tłuszczów zwierzęcych topionych jadalnych (o 9,3%).

W obrotach zagranicznych **zwierzętami żywymi i produktami pochodzenia zwierzęcego** (według sekcji i działów nomenklatury CN) w 2012 r. (w cenach stałych), odnotowano mniejszą dynamikę wzrostu importu i większą dynamikę wzrostu eksportu, w porównaniu z rokiem poprzednim. Import i eksport wzrosły odpowiednio o 6,5% i 10,3%. W stosunku do roku poprzedniego zwiększył się import: zwierząt żywych o 36,2 % (wobec 16,4% w 2011 r.), ryb i innych bezkręgowców wodnych o 10,0% (wobec spadku o 1,5% w 2011 r.), mięsa i podrobów jadalnych o 1,3% (wobec wzrostu o 9,3% w 2011 r.). W skali roku odnotowano spadek importu produktów mleczarskich, jaj ptasich, miodu naturalnego, jadalnych produktów pochodzenia zwierzęcego o 2,6% (wobec wzrostu o 21,7% w 2011 r.). W 2011 r. wzrósł eksport ryb i innych bezkręgowców wodnych o 15,8% (wobec spadku o 1,1% w 2011 r.), mięsa i podrobów jadalnych o 11,9% (wobec wzrostu o 6,4% w 2011 r.), produktów mleczarskich, jaj ptasich, miodu naturalnego, jadalnych produktów pochodzenia zwierzęcego o 6,7% (wobec wzrostu o 5,2% w 2011 r.), zwierząt żywych o 4,0% (wobec spadku o 16,8% w 2011 r.).

Zmiany zachodzące w latach 2010-2012 w **handlu zagranicznym żywnością i zwierzętami żywymi** wpływały korzystnie na kształtowanie się bilansu wymiany handlowej tymi towarami. Saldo obrotów w cenach bieżących było w tych latach dodatnie, przy czym w 2010 r. wynosiło 9,4 mld zł., w 2011 r. 11,4 mld zł, a w 2012 r. 18,1 mld zł.

Największym partnerem Polski w wymianie handlowej **żywnością i zwierzętami żywymi** są państwa Unii Europejskiej (najważniejsze z nich to Niemcy, Wielka Brytania, Holandia, Hiszpania i Włochy). W 2012 r. w obrotach handlowych (w cenach bieżących) z UE, przy wyższej dynamice wzrostu eksportu niż importu, poprawił się bilans wymiany towarowej żywności i zwierząt żywych.

W obrotach handlu zagranicznego z grupą państw UE dodatnie saldo obrotów było wyższe niż w 2011 r. i wynosiło 16,5 mld zł, wobec 11,7 mld zł przed rokiem. Dodatnie saldo powyżej 1 mld zł odnotowano z Wielką Brytanią (2012 r. – 4,2 mld zł wobec 2,8 mld zł w 2011 r.), Niemcami (3,9 mld zł w 2012r. oraz 2,6 mld zł w 2011 r.), Czechami (2,2 mld zł w 2012 r. i 2,0 mld zł w 2011 r.), Francją (1,2 mld zł w 2012 r. oraz 0,7 mld zł w 2011 r.) i Rumunią (1,1 mld zł w 2012 r. i 1,0 mld zł w 2011 r.).

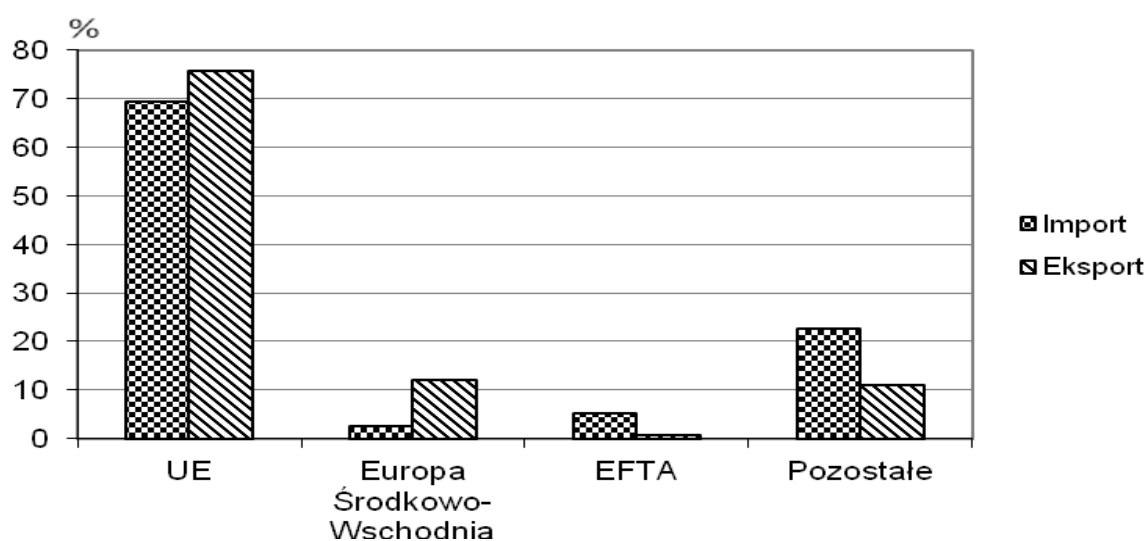
Ważnym partnerem handlowym pod względem eksportu żywności i zwierząt żywych są państwa Europy Środkowo-Wschodniej w 2012 r. i 2011 r. odnotowano dodatnie saldo (odpowiednio 6,5 mld zł i 4,8 mld zł). Dodatnie saldo powyżej 1 mld zł odnotowano z Rosją (4,0 mld zł w 2012 r. i 2,9 mld zł w 2011 r.), Białorusią (1,2 mld zł w 2012 r. oraz 0,9 mld zł w 2011 r.), Ukrainą (1,0 mld w 2012 r. i 0,7 mld zł w 2011 r.) z pozostałymi krajami tej grupy Albanią, Chorwacją i Mołdawią saldo było na niższym poziomie.

Podobnie jak przed rokiem, saldo obrotów żywności i zwierząt żywych z krajami EFTA było ujemne i wynosiło minus 1,8 mld zł, wobec minus 1,6 mld zł rok wcześniej. Ujemne saldo odnotowaliśmy w handlu zagranicznym z Norwegią (1,8 mld zł w 2012r, wobec 1,6 mld zł w 2011 r.) i w mniejszym stopniu poniżej 1 mld zł z Islandią i Lichtensteinem. Jedynie ze Szwajcarią odnotowano dodatnie saldo. Na ujemne saldo w handlu z Norwegią przekładające się na wynik całej grupy państw EFTA miał przede wszystkim wpływ znaczny import ryb z tego kraju.

Grupa krajów Pozostałe, miała relatywnie niewielki udział w eksporcie. Powodem tego jest znaczna odległość, czas transportu i jego wysokie koszty. Innym elementem hamującym eksport na te rynki są często zbliżone lub niższe koszty wytworzenia danego produktu na rodzimym rynku. Utrudnieniem w eksporcie żywności i zwierząt żywych na duże i prężne rynki Stanów Zjednoczonych i Kanady jest protekcjonalistyczna polityka handlowa uprzemysłowionych krajów, na którą składają się wysokie stawki celne i wymagania jakościowe. Pomimo zainteresowania polskimi produktami i dużego skupiska polonii potencjał eksportowy tych rynków nie jest wystarczająco wykorzystany. Duże ilości produktów żywnościowych Polska importuje z krajów mających kontyngenty preferencyjne, które Unia Europejska zgodnie z postanowieniami WTO przyznaje krajom najsłabiej

rozwiniętym oraz państwom rejonu Afryki, Karaibów i Pacyfiku. Dotyczy to przede wszystkim produktów pochodzących z innych stref klimatycznych. Saldo obrotów żywności i zwierząt żywych z Pozostałymi krajami kształtowało się na poziomie ujemnym i wynosił minus 3,1 mld zł w 2012 r. i minus 3,4 mld zł w 2011 r.

Wykres 11. Struktura importu i eksportu żywności i zwierząt żywych według grup krajów w 2012 r. (ceny bieżące).

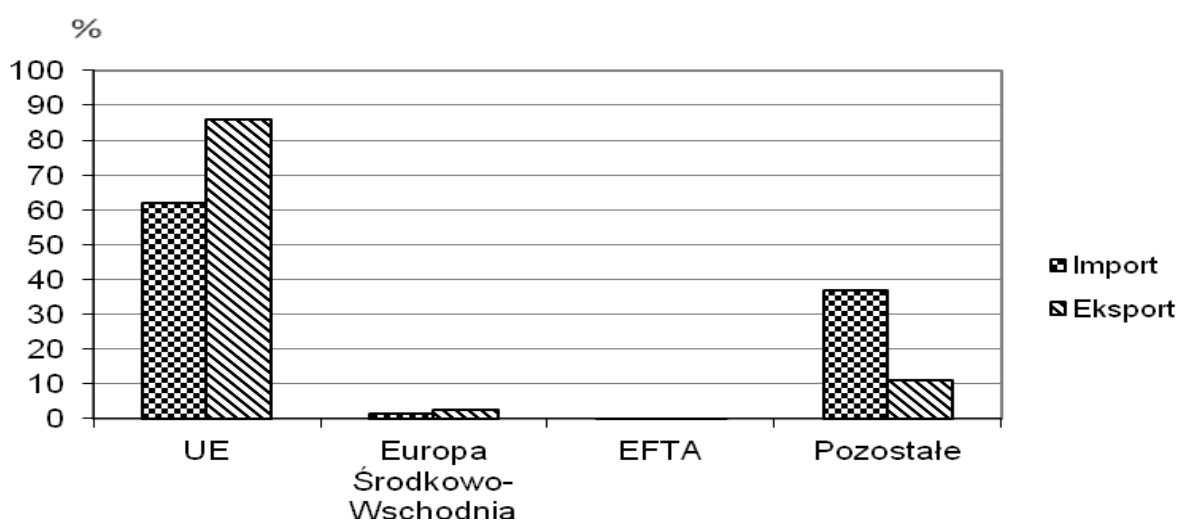
W handlu zagranicznym napojami i tytoniem saldo obrotów, podobnie jak w latach poprzednich, było dodatnie i wynosiło 4,0 mld zł. W stosunku do roku poprzedniego (w 2011 r. – 3,3 mld zł) bilans wymiany handlowej tymi artykułami polepszył się. Największym partnerem w obrotach tymi produktami są państwa UE, gdzie w 2012 r. saldo wynosiło 4449,3 mln zł (w 2011 r. odpowiednio 3722,4 mln zł). Dodatkowo saldo powyżej 300 mln zł zanotowano w handlu zagranicznym napojami i tytoniem w grupie tych państw z Francją (1300 mln zł w 2012 r. i 955 mln zł w 2011 r.), Włochami (772 mln zł w 2012 r. i 569 mln zł w 2011 r.), Austrią (452 mln zł w 2012 r. i 159 mln zł w 2011 r.), Holandią (380 mln zł w 2012 r. i 330 mln zł w 2011 r.) i Węgrami (320 mln zł w 2012 r. i 346 mln zł w 2011 r.).

Dodatknie saldo obrotów odnotowano również w wymianie z państwami Europy Środkowo-Wschodniej – 154,0 mln zł (80,6 mln zł w 2011 r.), najlepszy wynik z Albanią (71 mln zł w 2012 r. oraz 21 mln zł w 2011 r.) i Rosją (55 mln zł w 2012 r. i 43 mln zł w 2011 r.).

Również w handlu zagranicznym napojami i tytoniem z państwami EFTA utrzymywało się dodatnie saldo (najlepszy wynik z Islandią i Szwajcarią) – 28,0 mln zł (15,8 mln zł w 2011 r.).

Ujemny wynik obrotów w handlu zagranicznym napojami i tytoniem utrzymał się z Pozostałymi krajami (w 2012 r. minus 584,9 mln zł), przy czym w porównaniu z rokiem poprzednim (minus 471,8 mln zł) wystąpiło wyraźne pogorszenie salda.

Wykres 12. Struktura importu i eksportu napojów i tytoniu według grupy krajów w 2012 r. (ceny bieżące).

Największym dostawcą napojów i tytoniu – 61,8% udziału były kraje w imporcie ogółem (w 2011 r. – 62,1%) były kraje Unii Europejskiej. Państwa te były również pierwszym, pod względem udziałów, odbiorcą napojów i tytoniu (86,1 % eksportu ogółem w 2012 r, w 2011 r. – 85,6%). Drugim co do wielkości eksporterem napojów i tytoniu do Polski była grupa państw Pozostałych. Ich udziały w imporcie wzrosły z 36,6% w 2011 r. do 36,8%. W 2012 r. udział tych państw w eksporcie ogółem wyniósł 11,0% (w 2011 r. – 12,3%). Mniejsze znaczenie w eksporcie i imporcie tej grupy produktów miały kraje Europy Środkowo-Wschodniej – 1,3% w imporcie ogółem w 2012 r. (w 2011 r. – 1,3%) i 2,6% w eksporcie ogółem w 2012 r. (w 2011 r. – 1,8%).

CZĘŚĆ TABELARYCZNA

TABL. 1. PRODUKCJA ROLNICZA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2011	2012
	w milionach złotych			na 1 ha użytków rolnych w zł		
PRODUKCJA GLOBALNA^a	84484,2	100674,4	103114,0	5686	6652	6888
roślinna ^a	44916,5	56714,8	55738,6	3023	3747	3723
zwierzęca ^a	39567,7	43959,6	47375,4	2663	2905	3165
PRODUKCJA KOŃCOWA^a	66518,9	79096,6	81671,6	4476	5226	5456
roślinna ^a	28874,5	37085,0	36234,2	1943	2450	2421
zwierzęca ^a	37644,4	42011,6	45437,4	2533	2776	3035
PRODUKCJA TOWAROWA^a	59357,1	71263,1	74966,7	3995	4709	5008
roślinna ^a	26116,3	33239,7	33329,9	1758	2196	2227
zwierzęca ^a	33240,8	38023,4	41636,8	2237	2513	2781
W tym skup	41324,5	49180,4	55499,4	2781	3250	3707
roślinny	13777,6	16847,9	20557,0	927	1113	1373
zwierzęcy	27546,9	32332,5	34942,4	1854	2137	2334

a W roku 2011 dane wstępne.

TABL. 2. GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ROŚLINNA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012 ^a	2010	2011	2012
	w milionach złotych			w odsetkach		

PRODUKCJA GLOBALNA

Produkcja roślinna	44916,5	56714,8	55738,6	100,0	100,0	100,0
w tym:						
zboża	15067,8	21594,5	22929,5	33,5	38,1	41,1
w tym zboża podstawowe						
z mieszankami zbożowymi	13585,8	19588,8	19802,0	30,2	34,5	35,5
w tym:						
pszenica	5980,4	8079,5	7826,1	13,3	14,2	14,0
żyto	1520,2	2167,7	2309,7	3,4	3,8	4,1
jęczmień	1796,5	2610,1	3380,0	4,0	4,6	6,1
Ziemniaki	4094,5	5756,1	4065,3	9,1	10,1	7,3
Przemysłowe	5496,5	6640,5	6503,5	12,2	11,7	11,7
w tym buraki cukrowe	1652,7	2547,9	2226,3	3,7	4,5	4,0
Warzywa	6275,6	6585,4	7131,1	14,0	11,6	12,8
Owoce	3985,2	6446,4	5370,7	8,9	11,4	9,6

PRODUKCJA TOWAROWA

Produkcja roślinna	26116,3	33239,7	33329,9	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Zboża	8100,8	10920,0	12079,9	31,0	32,9	36,2
w tym zboża podstawowe						
z mieszankami zbożowymi	7230,7	9309,2	9637,2	27,7	28,0	28,9
w tym:						
pszenica	4011,5	5463,4	5565,9	15,4	16,4	16,7
żyto	1114,7	1400,8	1460,8	4,3	4,2	4,4
jęczmień	779,5	946,0	1219,6	3,0	2,8	3,7
Ziemniaki	2288,5	3582,3	2404,0	8,8	10,8	7,2
Przemysłowe	5047,8	5436,2	5585,4	19,3	16,4	16,8
w tym buraki cukrowe	1616,2	2469,4	2200,5	6,2	7,4	6,6
Warzywa	4454,8	4855,2	5517,4	17,1	14,6	16,6
Owoce	3111,6	5377,4	4522,1	11,9	16,2	13,6

a Dane wstępne.

TABL. 3. PRZECIĘTNE CENY WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2011	2012
	w złotych			rok poprzedni = 100		

CENY SKUPU

Ziarno zbóż (bez siewnego) za 1 dt:						
pszenica	59,84	81,99	89,34	124,0	137,0	109,0
żyto	42,12	74,24	74,23	128,7	176,3	100,0
jęczmień.....	48,98	75,38	81,91	120,0	153,9	108,7
owies z mieszankami zbożowymi	34,30	64,34	65,07	111,3	187,6	101,5
pszenżyto	46,65	72,01	80,00	125,9	154,4	111,1
Ziemniaki - za 1 dt.....	36,53	37,00	33,98	115,1	101,3	91,8
Buraki cukrowe - za 1 dt.....	11,31	14,40	13,72	97,8	127,3	95,3
Rzepak i rzepik przemysłowy - za 1 dt.....	127,84	184,41	198,23	118,1	144,3	107,5
Warzywa - za 1 dt:						
kapusta	92,56	82,24	62,73	184,8	88,9	76,3
cebula	117,34	72,00	56,07	174,6	61,4	77,9
marchew	35,01	36,49	36,51	112,2	104,2	100,1
buraki	32,92	37,06	32,79	117,2	112,6	88,5
ogórki	142,09	122,92	155,17	79,5	86,5	126,2
pomidory	103,12	92,96	126,64	150,7	90,1	136,2
kalafior	137,66	107,38	97,48	134,6	78,0	90,8
Owoce - za 1 dt:						
jabłka	63,94	84,60	73,05	200,4	132,3	86,3
gruszki.....	204,54	183,67	204,07	187,4	89,8	111,1
śliwki	119,06	136,95	166,63	167,4	115,0	121,7
wiśnie	254,82	250,95	342,70	321,1	98,5	136,6
czereśnie	597,31	524,74	605,46	196,7	87,9	115,4
truskawki	232,18	384,71	437,88	171,5	165,7	113,8
maliny	377,71	263,39	292,35	113,6	69,7	111,0
porzeczki	185,78	388,81	179,03	92,9	209,3	46,0
agrest	198,92	338,86	362,19	99,5	170,4	106,9

CENY TARGOWISKOWE

Ziarno zbóż - za 1 dt:						
pszenica	64,91	95,51	94,65	113,3	147,1	99,1
żyto	48,58	78,79	80,85	106,7	162,2	102,6
jęczmień	57,88	88,09	88,18	109,7	152,2	100,1
owies	49,22	76,28	74,56	101,9	155,0	97,7
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) - za 1 dt.....	98,51	109,61	60,59	124,9	111,3	55,3
Kapusta biała - za 1 dt.....	132,00	140,00	82,00	167,1	106,1	58,6
Jabłka średniej jakości - za 1 kg	2,00	2,67	2,36	113,6	133,5	88,4

TABL. 4. ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPLODÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2011	2012
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
Zboża	27228	26767	28544	91,3	98,3	106,6
w tym zboża podstawowe ^a	25088	24255	24413	89,5	96,7	100,6
pszenica	9408	9339	8608	96,1	99,3	92,2
żyto	2852	2601	2888	76,8	91,2	111,1
jęczmień	3397	3326	4180	85,3	97,9	125,7
owies z mieszankami zbożowymi	4524	4495	5113	89,7	99,3	113,8
pszenżyto	4108	4235	3349	87,4	92,6	79,1
Ziemniaki ^b	8448	9362	9041	87,1	110,8	96,6
Buraki cukrowe	9973	11674	12350	91,9	117,1	105,8
Oleiste	2273	1888	1896	89,9	83,1	100,4
w tym rzepak i rzepik	2229	1862	1866	89,3	83,5	100,2
Warzywa	4878	5575	5431	87,1	114,3	97,4
Owoce	2743	3414	3843	75,2	124,5	112,6

a Z mieszankami zbożowymi.

b Z ogrodami przydomowymi

TABL. 5. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2009	2011	2012
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
Zboża	9383,2	9364,8	11135,3	98,6	99,8	118,9
w tym zboża podstawowe	8275,4	7708,8	8468,3	97,3	93,2	109,9
pszenica	5603,2	5674,7	5689,6	99,8	101,3	100,3
żyto	940,6	661,7	1004,9	72,6	70,3	151,9
jęczmień	850,9	756,9	1046,0	108,3	89,0	138,2
owies z mieszankami zbożowymi	103,4	99,2	117,3	101,8	95,9	118,2
pszenżyto	777,3	516,3	610,5	110,2	66,4	118,2
Ziemniaki	1143,4	1275,0	1509,6	102,2	111,5	118,4
Buraki cukrowe	9631,9	11097,0	12154,2	88,8	115,2	109,5
Rzepak i rzepik	1986,1	1324,6	1508,8	81,0	66,7	113,9
Warzywa	1370,5	1533,4	1678,4	102,7	111,9	109,5
Owoce	1615,1	1736,5	2873,4	73,9	107,5	165,5

TABL. 6. PRZYCHÓD I ROZCHÓD ZBÓŻ PODSTAWOWYCH I ZIEMNIAKÓW^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	2011/12
	zboża podstawowe			ziemniaki		
	w tysiącach ton					
Przychód	29415	26926	26588	10077	8901	9659
Produkcja	28020	25088	24255	9703	8448	9362
Import	1395	1416	1705	374	453	297
Zmniejszenie zapasów ^b	-	422	628	-	-	-
Rozchód	29415	26926	26588	10077	8901	9659
Eksport	2406	1747	1248	472	588	597
Zużycie krajowe	27009	25179	25340	9605	8313	9062
siew/ sadzenie	1751	1712	1711	1355	1016	1030
straty	1178	1247	1180	900	709	867
spasanie	15119	14689	14662	2279	1835	2200
zużycie przemysłowe ^c	2110	2075	2120	651	497	640
w tym na skrobię	660	245	310	610	460	600
spożycie	5160	5222	5309	4420	4256	4325
Zwiększenie zapasów ^b	1691	234	358	-	-	-

a Łącznie z przeznaczonymi na przetwory. b Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i w handlu; łącznie z zapasami w gospodarstwach rolnych. c Bez przemiatu zbóż.

TABL. 7. PRZYCHÓD I ROZCHÓD WARZYW I OWOCÓW^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	2011/12
	warzywa			owoce		
	w tysiącach ton					
Przychód	6011	5445	6017	4674	3890	4452
Produkcja	5601	4878	5575	3646	2744	3415
Import	410	567	442	1028	1146	1037
Rozchód	6011	5445	6017	4674	3890	4452
Eksport	828	871	925	967	645	1046
Zużycie krajowe	5183	4574	5092	3707	3245	3406
straty	550	461	620	460	348	375
spasanie	50	30	50	-	-	-
spożycie	4583	4083	4422	3182	2812	2948
zużycie przemysłowe	-	-	-	65	85	83

a Łącznie z przeznaczonymi na przetwory.

**TABL. 8. WARTOŚĆ PRODUKCJI SPRZEDANEJ WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2011	2012
	w milionach złotych			w odsetkach		
	Artykuły spożywcze	126337,6	139709,0	155429,3	100,0	100,0
w tym:						
Owoce i warzywa przetworzone i zakonserwowane	9416,0	10463,6	11839,1	7,5	7,5	7,6
w tym:						
ziemniaki przetworzone i zakonserwowane	889,7	969,1	1125,9	0,7	0,7	0,7
soki z owoców i warzyw	2551,5	3215,8	3644,1	2,0	2,3	2,3
Oleje i tłuszcze zwierzęce i roślinne	4727,9	4850,1	5025,9	3,7	3,5	3,2
Produkty przemiału zbóż, skrobia i produkty skrobiowe	5199,5	6965,8	7527,1	4,1	5,0	4,8
w tym produkty przemiału zbóż	4444,4	5994,4	6457,9	3,5	4,3	4,2
Wyroby piekarskie i mączne	12230,2	12832,0	14258,9	9,7	9,2	9,2
w tym:						
pieczywo, świeże wyroby ciastkarskie i ciastka	8069,4	8608,1	9722,3	6,4	6,2	6,3
makarony, pierogi, kluski, kuskus i podobne wyroby mączne	602,2	648,9	670,4	0,5	0,5	0,4
Pozostałe artykuły spożywcze	21129,4	23429,0	26131,5	16,7	16,8	16,8
w tym:						
cukier	3867,2	4736,7	5767,2	3,1	3,4	3,7
Napoje	27599,1	28632,7	30285,7	100,0	100,0	100,0
w tym:						
napoje spirytusowe	7885,4	8183,6	8032,9	28,6	28,6	26,5
piwo otrzymywane ze słodu	11776,8	12013,1	12851,8	42,7	42,0	42,4
Wyroby tytoniowe	17190,7	15388,2	16207,9	100,0	100,0	100,0

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba osób pracujących przekracza 9 osób.

TABL. 9. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(pochodzenia roślinnego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2010	2011	2012	2010	2011	2012
					rok poprzedni = 100		
Soki z owoców i warzyw	tys. t	788,1	752,2	853,0	80,0	95,4	113,4
Warzywa zamrożone	tys. t	528,6	566,8	604,5	108,7	107,2	106,7
Konserwy warzywne	tys. t	260,2	277,4	235,1	119,5	106,6	84,7
Owoce i orzechy zamrożone	tys. t	320,7	346,1	383,4	99,7	107,9	110,8
Marmolada, powidła i dżemy	tys. t	132,8	117,5	127,7	101,6	88,5	106,2
Kompoty i owoce pasteryzowane ...	tys. t	70,3	65,8	65,3	101,0	93,6	99,2
Przemiał zbóż	tys. t	2759,5	2780,0	2722,3	99,2	100,7	97,9
w tym: pszenicy	tys. t	2428,5	2384,5	2339,7	99,4	98,2	98,1
żyta	tys. t	244,5	265,4	269,7	89,7	108,6	101,6
Mąka	tys. t	2230,2	2200,7	2206,8	100,1	98,7	100,3
Pieczywo świeże	tys. t	1674,9	1600,9	1674,9	100,7	95,6	104,6
Cukier (w przeliczeniu na biały)	tys. t	1578,7	1943,2	1996,2	104,2	123,1	102,7
Makaron	tys. t	177,2	182,9	175,5	97,6	103,2	95,9
Wódka czysta	mln l	107,0	103,6	103,2	102,6	96,8	99,7
Spirytus ^b (alkohol etylowy) w przeliczeniu na surowy 100°	mln l	-	-	-	-	-	-
Wina gronowe	mln l	7,3	7,5	5,9	92,8	102,3	78,4
Miody pitne	mln l	1,0	1,1	0,9	125,1	111,0	85,9
Napoje fermentowane z wyjątkiem moszczów i miodów	mln l	173,3	158,1	141,6	96,6	91,2	89,6
Piwo otrzymywane ze słodu ^c	mln hl	36,8	38,1	39,6	101,6	103,4	104,0
Napoje owocowe	tys. t	784,6	887,0	814,4	99,2	113,0	91,8

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Od 2009 r. spirytus klasyfikowany jest w dziale „Chemikalia, wyroby chemiczne i włókna sztuczne”. c O zawartości powyżej 0,5% alkoholu.

TABL. 10. PODAŻ^a WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH
(pochodzenia roślinnego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2010	2011	2012	2010	2011	2012
					rok poprzedni = 100		
Mąka pszenna	tys. t	2199	2174	2189	101,1	98,9	100,7
Kasze i grysiki	tys. t	171	172	157	78,1	100,6	91,3
Makaron	tys. t	206	210	206	95,4	101,9	98,1
Margaryna i produkty do smarowania ^b (z wyłączeniem margaryny płynnej)	tys. t	316	312	332	100,3	98,7	106,4
Wódki, likiery, inne napoje alkoholo- we w przeliczeniu na 100%	tys. hl	1251	1233	1267	99,1	98,6	102,8
Wina i miody pitne	tys. hl	2713	2540	2301	97,7	93,6	90,6
Piwo otrzymywane ze słodu ^c	tys. hl	35067	36407	38047	100,8	103,8	104,5

a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób), pomniejszona o ich eksport i powiększona o import. b O obniżonej lub niskiej zawartości tłuszczu. c O zawartości od 0,5% alkoholu.

TABL. 11. **IMPORT I EKSPORT PRODUKTÓW POCHODZENIA ROŚLINNEGO**
według sekcji i działów nomenklatury CN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2010	2012
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach zł			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Razem	11647036	14352887	14998751	108,4	110,1	98,6
w tym:						
Drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie; cięte kwiaty i ozdobne liście	939208	955393	983381	109,9	107,4	91,5
Warzywa	2023881	2125873	1974335	116,8	109,0	85,2
Owoce i orzechy jadalne.....	3783392	4100516	4344014	109,4	108,7	100,2
Kawa, herbata i przyprawy	1717671	2296654	2376365	109,4	100,3	100,6
Zboża	1043620	1772277	1781888	105,8	126,6	97,4
Produkty przemysłu młynarskiego; sól, skrobia.....	650721	826760	821985	114,6	99,9	92,7
Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza	1095765	1823107	2104102	91,5	128,7	108,1
EKSPORT						
Razem	9803594	10754343	14854114	98,3	91,5	132,3
w tym:						
Drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie; cięte kwiaty i ozdobne liście	430790	446670	498464	93,4	103,5	98,2
Warzywa	3032843	3107347	3630035	108,9	100,0	116,5
Owoce i orzechy jadalne.....	2817216	3122079	4479399	104,5	85,1	137,8
Kawa, herbata i przyprawy	906736	1483315	1811435	103,6	122,3	115,6
Zboża	1272898	1369754	2809748	64,0	78,9	182,3
Produkty przemysłu młynarskiego; sól, skrobia.....	471690	595007	667170	101,4	101,0	135,4
Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza	833925	595533	897944	115,2	58,0	135,6

TABL. 12. **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW ROLNO-SPOŻYWCZYCH**
(pochodzenia roślinnego) według nomenklatury CN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2011	2012
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Pszenica i meslin	647,8	803,3	701,7	108,5	124,0	87,4
Jęczmień	125,4	217,4	193,8	85,2	173,4	89,2
Kukurydza (ziarno)	284,1	465,5	491,6	79,8	163,9	105,6
Oleje roślinne niemodyfikowane chemicznie.....	381,0	513,8	534,4	106,0	134,9	104,0
Warzywa świeże lub schłodzone.....	425,5	463,2	378,8	121,8	108,9	81,8
Owoce świeże lub suszone	1154,7	1233,1	1218,7	107,6	106,8	98,8
w tym:						
owoce cytrusowe świeże lub suszone	439,6	460,1	461,9	103,3	104,7	100,4
banany świeże lub suszone	252,9	231,1	221,3	113,6	91,4	95,8
Kawa palona i nie palona i jej substytuty .	133,5	139,7	146,2	103,6	104,6	104,7
Ziarno kakaowe	9,1	11,8	10,4	82,7	129,7	88,3
Herbata	47,2	48,8	32,9	112,9	103,4	67,4
EKSPORT						
Ziemniaki świeże lub schłodzone	41,1	72,9	49,8	105,4	177,4	68,4
Warzywa świeże lub schłodzone.....	541,8	563,5	643,7	102,0	104,0	114,2
Warzywa zamrożone	366,0	337,6	441,5	113,1	92,2	130,8
Owoce świeże lub suszone	885,0	764,9	1252,4	91,4	86,4	163,7
Owoce zamrożone	303,1	260,9	304,8	118,2	86,1	116,8
Przetwory z warzyw, owoców, orzechów .	256,6	273,8	341,5	108,4	106,7	124,8
Warzywa, orzechy i owoce konserwowane cukrem.....	426,0	368,1	455,4	96,3	86,4	123,7

TABL. 13. **SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW KONSUMPCYJNYCH**
(pochodzenia roślinnego) NA 1 MIESZKAŃCA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2011	2012
				rok poprzedni = 100		
Ziarno 4 zbóż ^a w przeliczeniu na przetwory w kg	108	108	108	97,3	100,0	100,0
Ziemniaki ^a w kg	110	111	111	94,8	100,9	100,0
Warzywa w kg	106	104	103	91,4	98,1	99,0
Owoce w kg	44,0	42,0	46,0	79,3	95,5	109,5
Cukier w kg	39,9	39,4	42,5	102,8	98,7	107,9
Wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100% w l	3,2	3,2	3,0	100,0	100,0	93,8
Wina i miody pitne w l	6,9	6,4	5,9	98,6	92,8	92,2
Piwo otrzymywane ze słodu ^b w l.....	90,2	94,3	99,2	98,9	104,5	105,2
Papierosy z tytoniu w szt	1805	1795	1728	103,2	99,4	96,3

a Dane dotyczą lat gospodarczych. b O zawartości od 0,5% alkoholu.

TABL. 14. GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ZWIERZĘCA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012 ^a	2010	2011	2012
	w milionach złotych			w odsetkach		
PRODUKCJA GLOBALNA						
Produkcja zwierzęca	39567,7	43959,6	47375,4	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Żywiec rzeźny ^b	20322,9	24116,7	26828,6	51,4	54,9	56,6
w tym:						
bydło (bez cieląt)	3406,1	4179,2	4576,8	8,6	9,5	9,7
cielęta	482,3	417,9	416,0	1,2	1,0	0,9
trzoda chlewna	9269,8	10876,3	11997,2	23,4	24,7	25,3
drób	6889,6	8375,6	9570,4	17,4	19,1	20,2
Mleko krowie.....	13203,3	14969,0	15205,5	33,4	34,1	32,1
Jaja kurze	4145,9	3977,9	4933,8	10,5	9,0	10,4
PRODUKCJA TOWAROWA						
Produkcja zwierzęca	33240,8	38023,4	41636,8	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Żywiec rzeźny ^b	18655,1	22158,8	24646,9	56,1	58,3	59,2
w tym:						
bydło (bez cieląt)	3202,2	3923,5	4260,3	9,6	10,3	10,2
cielęta	386,7	327,2	332,4	1,2	0,9	0,8
trzoda chlewna	8191,1	9609,9	10621,4	24,6	25,3	25,5
drób	6631,1	8058,2	9194,0	19,9	21,2	22,1
Mleko krowie.....	10691,1	12205,9	12721,3	32,2	32,1	30,6
Jaja kurze	3478,3	3384,0	3999,0	10,5	8,9	9,6

a Dane wstępne. b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

TABL. 15. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW (pochodzenia zwierzęcego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2011	2012
				rok poprzedni = 100		
Żywiec rzeźny w tys. szt:						
w tym:						
bydło (bez cieląt).....	1331	1372	1295	97,9	103,1	94,4
cielęta	663	572	454	93,0	86,3	79,3
trzoda chlewna	19745	19675	17228	103,9	99,6	87,6
owce	129	127	104	75,6	98,2	81,6
konie	66	60	53	102,5	90,4	87,6
Produkcja żywca rzeźnego w tys. t:						
w wadze żywej.....	5205	5284	5279	107,7	101,5	99,9
w tym:						
bydło (bez cieląt)	743	751	718	100,4	101,1	95,6
cielęta	55	47	41	89,7	84,6	87,2
trzoda chlewna	2388	2405	2222	108,5	100,7	92,4
drób.....	1971	2038	2260	110,6	103,4	110,9
w przeliczeniu na mięso w wbc(łącznie z tłuszczami i podrobami)	3909	3965	3956	107,9	101,4	99,8
Mleko krowie w mln l	11921	12052	12299	98,6	101,1	102,0
Jaja kurze w mln szt	11124	10373	9537	102,2	93,2	91,9

TABL. 16. PRZECIĘTNE CENY WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ZWIERZĘCYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2011	2012
	w złotych			rok poprzedni = 100		

CENY SKUPU

Żywiec rzeźny - za 1 kg :						
bydło (bez cieląt)	4,56	5,58	6,40	100,8	122,3	114,7
cielęta	8,82	8,92	10,54	95,8	101,1	118,2
trzoda chlewna	3,89	4,52	5,40	85,3	116,3	119,5
owce	6,66	7,51	7,51	99,4	112,7	100,0
konie	5,76	6,21	7,19	97,6	107,7	115,9
drób	3,44	4,08	4,18	94,6	118,5	102,6
w tym:						
kury	1,56	1,74	2,32	88,6	111,5	133,3
kurczaki	3,20	3,71	3,86	94,8	115,7	104,1
kaczki	4,40	4,86	5,36	98,0	110,5	110,3
gęsi	5,38	8,42	9,21	99,4	156,5	109,4
indyki	4,60	5,68	5,42	94,8	123,5	95,4
Mleko krowie - za 1 hl	106,59	121,20	119,78	118,9	113,7	98,8
Jaja kurze - za 1 szt	0,19	0,18	0,32	76,0	94,7	177,8

CENY TARGOWISKOWE

Żywiec rzeźny - za 1 kg :						
bydło (bez cieląt) ^a	4,79	5,52	6,30	100,8	115,2	114,1
cielęta	8,72	9,03	9,95	102,5	103,6	110,2
trzoda chlewna	3,83	4,63	5,35	84,9	120,9	115,6
Kura żywa wagi 1,5-2 kg - za 1 szt	17,46	18,47	19,62	103,3	105,8	106,2
Jaja kurze - za 1 szt	0,52	0,54	0,67	106,1	103,8	124,1

^a Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

TABL. 17. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ZWIERZĘCYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2011	2012
				rok poprzedni = 100		
Żywiec rzeźny ^a w tys. t	4448,9	4589,9	4507,6	111,2	103,2	98,2
w tym:						
bydło (bez cieląt)	613,5	554,7	528,4	108,5	90,4	95,3
cielęta	13,5	12,1	10,1	93,6	89,6	83,5
trzoda chlewna	1988,3	2085,9	1853,5	112,5	104,9	88,9
drób	1814,4	1919,3	2099,5	111,2	105,8	109,4
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b	3161,8	3270,5	3201,6	111,4	X	97,9
Mleko krowie w mln l	8760,9	9042,8	9584,4	98,7	X	106,0
Jaja kurze konsumpcyjne w mln szt	1813,2	1194,1	1284,7	431,2	65,9	107,6

a W wadze żywej. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

TABL. 18. PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2011	2012
	w tysiącach ton			na 1 mieszkańca w kilogramach		

W WADZE ŻYWEJ

Produkcja żywca rzeźnego	5205	5284	5279	135,1	137,2	137,0
bydło	743	751	718	19,3	19,5	18,6
cielęta	55	47	41	1,4	1,2	1,1
trzoda chlewna	2388	2405	2222	62,0	62,4	57,6
owce	3,9	3,6	3,2	0,1	0,1	0,1
konie	37,6	34	29	1,0	0,9	0,8
drób	1971	2038	2260	51,2	52,9	58,6
kozy i króliki	6,3	6,3	6,2	0,1	0,2	0,2

W WADZE POUBOJOWEJ CIEPŁEJ

Produkcja żywca rzeźnego						
w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	3909	3965	3956	101,5	102,9	102,6
mięso i tłuszcze	3703	3757	3746	96,1	97,5	97,2
wołowe	389	384	369	10,1	10,0	9,6
cielęce	33	28	25	0,9	0,7	0,6
wieprzowe	1863	1876	1733	48,4	48,7	45,0
baranie	1,8	1,7	1,5	0,0	0,0	0,0
końskie	20	18	15	0,5	0,5	0,4
drobiowe	1380	1427	1582	35,8	37,0	41,1
kozie i królicze ^a	16	22	20	0,4	0,6	0,5
podroby	206	208	210	5,4	5,4	5,4

a łącznie z dziczyzną.

TABL. 18. PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2011	2012
	W tysiącach ton			na 1 mieszkańca w kilogramach		
Import żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)	86	111	162	2,2	2,9	4,2
Eksport żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)	62	45	37	1,6	1,2	0,9
Niezbilansowane różnice wagi ^b	-1,1	0,4	20	0,0	0,0	0,4
Produkcja (mięsa, tłuszczów i podrobów)	3932	4032	4101	102,1	104,6	106,4
mięso i tłuszcze	3727	3823	3871	96,8	99,2	100,5
podroby	205	209	230	5,3	5,4	5,9
UBYTKI WAGI W UBOJU NA SKUTEK SCHŁODZENIA						
Ubytki	51	53	52	1,3	1,3	1,3
W WADZE SCHŁODZONEJ						
Produkcja:	3881	3979	4049	100,8	103,3	105,1
mięso	3327	3400	3455	86,5	88,3	89,7
wołowe	373	361	350	9,7	9,4	9,1
cielęce	22	15	18	0,6	0,4	0,5
wieprzowe	1516	1544	1463	39,4	40,1	38,0
baranie	1,0	1,0	0,9	0,0	0,0	0,0
końskie	14	12	12	0,4	0,3	0,3
drobiowe	1386	1445	1591	36,0	37,5	41,3
kozy i królicze ^a	15	22	20	0,4	0,6	0,5
podroby	204	208	228	5,3	5,4	5,9
tłuszcze	350	371	366	9,0	9,6	9,5
Uzysk tłuszczów poubojowych	10	9,6	9,2	0,2	0,2	0,2
Ubytki w uboju i przetwórstwie	131	174	149	3,4	4,5	3,9
Import ^c	649	723	733	16,9	18,8	19,0
Eksport ^c	1346	1476	1681	34,9	38,3	43,6
Zmniejszenie (+) lub zwiększenie (-) zapasów i rezerw	12	0,1	4,7	0,4	0,0	0,2
Spożycie (mięsa, podrobów i tłuszczów)	3075	3062	2966	80,0	79,5	77,0
mięso i podroby ^d	2834	2827	2733	73,7	73,4	71,0
mięso	2690	2698	2591	69,9	70,1	67,3
wołowe	91	81	60	2,4	2,1	1,6
wieprzowe	1626	1636	1511	42,2	42,5	39,2
drobiowe	948	962	1004	24,6	25,0	26,1
pozostałe	25	19	16	0,7	0,5	0,4
podroby	144	129	142	3,8	3,3	3,7
tłuszcze z uboju	241	235	233	6,3	6,1	6,0

a Łącznie z dziczyzną. b Różnice wagi między produkcją żywca w przeliczeniu na mięso a produkcją mięsa, tłuszczów i podrobów uzyskanych z uboju; łącznie z ubytkami wagi w obrocie. c Mięso surowe, podroby i tłuszcze oraz przetwory w przeliczeniu na mięso. d Łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory.

TABL. 19. PRZYCHÓD I ROZCHÓD MLEKA^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
	w milionach litrów		
Przychód	12898	13152	13388
Produkcja	11921	12052	12299
Import	977	1100	1084
Zmniejszenie zapasów ^b	-	-	5
Rozchód	12898	13152	13388
Eksport	2764	2881	3190
Zużycie krajowe	10133	10166	10198
straty	24	24	25
spasanie	550	517	562
spożycie	9559	9625	9611
Zwiększenie zapasów ^b	1	105	-

a Łącznie z przeznaczonym na przetwory. b Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i w handlu.

TABL. 20. WARTOŚĆ PRODUKCJI SPRZEDANEJ WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2011	2012
	w milionach złotych			w odsetkach		
Artykuły spożywcze	126337,6	139709,0	155429,3	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Mięso i wyroby z mięsa, zakonserwowane	37421,1	40900,5	46994,6	29,6	29,3	30,2
w tym :						
mięso przetworzone i zakonserwowane, z wyłączeniem mięsa z drobiu	13473,9	15713,9	17831,3	10,7	11,2	11,5
mięso z drobiu przetworzone i zakonserwowane	9202,8	10411,9	11888,6	7,3	7,5	7,6
wyroby z mięsa, włączając mięso drobiowe	14744,4	14774,7	17274,6	11,7	10,6	11,1
Wyroby mleczarskie	20930,0	22929,0	23350,7	16,6	16,4	15,0
w tym:						
mleko i przetwory mleczne	20052,3	21992,1	22282,6	15,9	15,7	14,3
w tym:						
mleko płynne przetworzone	3611,6	3886,8	3899,3	2,9	2,8	2,5
śmietana o zawartości tłuszczu większej niż 6% masy, niezagęszczona i niesłodzona	1871,0	2057,8	1972,3	1,5	1,5	1,3
mleko i śmietana w postaci stałej	1098,7	1357,9	1435,1	0,9	1,0	0,9
masło oraz inne tłuszcze otrzymywane z mleka	2190,0	2450,0	2161,3	1,7	1,8	5,6
sery i twarogi	7379,1	8117,9	8640,0	5,8	5,8	5,6
mleko i śmietana zagęszczone, słodzone lub nie, inne niż w stanie stałym	260,4	256,5	275,6	0,2	0,2	0,2
Ryby, skorupiaki i mięczaki, przetworzone i zakonserwowane	5449,9	5812,0	6578,8	4,3	4,2	4,2

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób

TABL. 21. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(pochodzenia zwierzęcego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2010	2011	2012	2010	2011	2012
					rok poprzedni = 100		
Produkty uboju wliczane do wydajności poubojowej ^b							
bydła i cieląt	tys. t	218,7	233,8	230,9	114,7	106,9	98,7
trzody chlewnej	tys. t	928,8	911,0	855,6	102,2	98,1	93,9
Tłuszcze zwierzęce topione jadalne.....	tys. t	89,5	102,7	93,1	108,0	114,7	90,7
Mięso drobiowe.....	tys. t	1585,6	1705,7	1925,1	111,2	107,6	112,9
Wędliny ^c	tys. t	729,4	779,9	764,1	96,5	106,9	98,0
Konserwy mięsne i podrobowe wołowe i cielęce, włączając szynki, łopatki wołowe, cielęce i wieprzowe konserwowe	tys. t	54,1	59,3	65,4	106,8	109,6	110,3
Konserwy z ryb	tys. t	50,0	53,1	49,8	111,2	106,2	93,8
Mleko spożywcze normalizowane.....	mln l	18576,4	17872,2	17669,2	103,2	96,2	98,9
Śmietana normalizowana ..	mln l	231,9	216,0	231,8	95,6	93,4	107,3
Mleko i śmietana w postaci stałej.....	tys. t	123,9	148,3	154,9	85,5	119,7	104,5
Masło ^d	tys. t	175,4	168,6	171,6	97,6	96,1	101,8
Sery podpuszczkowe dojrzewające	tys. t	266,8	284,7	312,7	94,7	106,7	109,8
Ser świeży (nie dojrzewający i niekonserwowany), łącznie z serem serwatkowym i twarogiem.	tys. t	371,0	384,2	385,8	108,9	103,6	100,4

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); w wadze poubojowej cieplej. c Bez drobiowych. d Łącznie z pozostałymi tłuszczami do smarowania.

TABL. 22. PODAŻ^a WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH (pochodzenia zwierzęcego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2011	2012
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
Przetwory mięsne i podrobowe ze zwierząt rzeźnych ^b	886	940	900	94,7	106,1	95,7
w tym wędliny ^c	675	724	698	98,4	107,3	96,4
Mięso drobiowe	1210	1300	1444	105,3	107,4	111,1
Konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie drobiowe.....	186	229	249	113,4	123,1	108,7
Tłuszcze zwierzęce topione jadalne	93,1	112	97,2	102,0	120,3	86,8
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania ^d	162	149	153	100,0	92,0	102,7
Sery i twarogi	626	654	668	101,3	104,5	102,1
w tym sery podpuszczkowe dojrzewające.....	224	242	252	94,5	108,0	104,1

a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób), pomniejszona o ich eksport i powiększona o import. b Obejmują: konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie i pozostałe przetwory. c Bez końskich, wątrobianych, z dziczyzny i królików. d Otrzymywane z mleka.

TABL. 23. IMPORT I EKSPORT ZWIERZĄT ŻYWYCH I PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO według sekcji i działów nomenklatury CN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2011	2012
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach złotych			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Razem	11856032	13468960	15296156	109,1	107,0	106,5
w tym:						
Zwierzęta żywe	890016	1147156	1856688	108,4	116,4	136,2
Mięso i podroby jadalne	4363194	5084454	5746578	102,7	109,3	101,3
Ryby i inne bezkręgowce wodne	4078961	4246093	4574961	111,7	98,5	110,0
Produkty mleczarskie, jaja ptasie, miód naturalny, jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego.....	1746188	2175619	2246056	129,3	121,7	97,4
EKSPORT						
Razem	18033133	21238961	24523280	115,2	104,0	110,3
w tym:						
Zwierzęta żywe	836008	759654	858221	77,1	83,2	104,0
Mięso i podroby jadalne	8539841	10531120	12695950	128,2	106,4	111,9
Ryby i inne bezkręgowce wodne	2883358	3107798	3271615	121,7	98,9	115,8
Produkty mleczarskie, jaja ptasie, miód naturalny, jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego.....	5232548	6153499	6934840	102,4	105,2	106,7

**TABL. 24. IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW ROLNO - SPOŻYWCZYCH
(pochodzenia zwierzęcego) według nomenklatury CN**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2011	2012
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Bydło żywe ^a	16,3	22,0	41,6	103,8	135,0	189,0
Drób żywy ^a	56797,1	54873,6	61456,3	108,6	96,6	112,0
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone i zamrożone	525,9	591,5	606,8	99,6	112,5	102,6
Mięso i jadalne podroby z drobiu świeże, schłodzone i zamrożone ...	30,1	31,2	41,8	81,1	103,7	134,5
Ryby świeże, schłodzone i zamrożone	195,5	196,7	215,5	114,4	100,6	109,5
Filety i inne mięso z ryb świeże, schłodzone i zamrożone	187,7	184,0	175,4	104,6	98,0	95,3
Sery i twarogi	44,6	50,7	50,8	114,7	113,7	100,0
EKSPORT						
Konie, osły, muły, osłomuły żywe ^a	21,4	19,8	16,5	83,9	92,5	83,3
Bydło żywe ^a	386,8	335,9	299,2	66,5	86,8	89,1
Owce i kozy żywe ^a	62,3	64,2	55,5	75,9	103,0	86,4
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone i zamrożone	541,5	593,0	658,2	139,4	115,3	111,0
Mięso i jadalne podroby z drobiu świeże, schłodzone i zamrożone	405,8	438,9	525,1	130,4	108,2	119,6
Przetwory mięsne	141,7	159,5	189,3	123,2	112,6	118,7
Mleko i śmietana	362,8	363,9	408,2	88,1	100,3	112,2
Sery i twarogi	150,1	150,8	176,7	106,3	100,5	117,1

a W tys. szt.

**TABL. 25. SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW KONSUMPCYJNYCH
(pochodzenia zwierzęcego) NA 1 MIESZKAŃCA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2011 ^a	2012 ^a	2010	2011	2012
				rok poprzedni = 100		
Mięso i podroby ^b w kg	73,7	73,4	71,0	98,3	99,6	96,7
w tym mięso	69,9	70,1	67,3	98,7	100,3	96,0
Tłuszcze jadalne zwierzęce w kg	6,3	6,1	6,0	105,0	96,8	98,4
Masło w kg	4,3	4,0	4,1	91,5	93,0	102,5
Mleko krowie ^c w l	189	194	193	101,1	102,6	99,5
Jaja kurze w szt	202	172	140	98,1	85,1	81,4

a Łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory.

b Łącznie z mlekiem przeznaczonym na przetwory; bez mleka przerobionego na masło.

**TABL. 26. SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW
(ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2011	2012
	w milionach złotych			w odsetkach		
OGÓŁEM	592958,4	646127,1	675992,6	100,0	100,0	100,0
W punktach sprzedaży detalicznej ^a	571893,2	623974,7	651705,4	96,4	96,6	96,4
Towary konsumpcyjne	464388,9	492201,7	526815,0	78,3	76,2	77,9
żywność i napoje bezalkoholowe	156013,2	161005,6	166157,8	26,3	24,9	24,6
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	53763,3	54677,3	56153,6	9,1	8,5	8,3
towary nieżywnościowe ^b	254612,4	276518,7	304503,6	42,9	42,8	45,0
Towary niekonsumpcyjne	107504,3	131773,1	124890,4	18,1	20,4	18,5
W placówkach gastronomicznych	21065,2	22152,3	24287,2	3,6	3,4	3,6

a Łącznie ze sprzedażą dokonywaną w hurtowniach i u producentów. b Bez wyrobów tytoniowych.

**TABL. 27. OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WYROBAMI PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO
I PRODUKTAMI ROLNICTWA (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2011	2012
	w milionach złotych			w odsetkach		
IMPORT						
OGÓŁEM	536220,6	623372,7	648127,6	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Przetwory spożywcze	18141,5	20684,5	23225,0	3,4	3,3	3,6
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	11856,0	13469,0	15296,2	2,2	2,2	2,4
Produkty pochodzenia roślinnego	11647,0	14352,9	14998,8	2,2	2,3	2,3
Tłuszcze i oleje	2002,0	3145,5	3491,4	0,4	0,5	0,5
EKSPORT						
OGÓŁEM	481058,2	558739,0	603418,6	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Przetwory spożywcze	24854,4	28892,7	34069,3	5,2	5,2	5,6
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	18033,1	21239,0	24523,3	3,7	3,8	4,1
Produkty pochodzenia roślinnego	9803,6	10754,3	14854,1	2,0	1,9	2,5
Tłuszcze i oleje	1288,6	1528,4	1728,8	0,3	0,3	0,3
SALDO OBROTÓW						
OGÓŁEM	-55162,4	-64633,7	-44709,0	x	x	X
w tym:						
Przetwory spożywcze	6712,9	8208,2	10844,3	x	x	X
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	6177,1	7770,0	9227,1	x	x	X
Produkty pochodzenia roślinnego	-1843,4	-3598,6	-144,7	x	x	X
Tłuszcze i oleje	-713,4	-1617,1	-1762,6	x	X	X

**TABL. 28. IMPORT I EKSPORT TŁUSZCZÓW, OLEJÓW I PRZETWORÓW SPOŻYWCZYCH
według sekcji i działów nomenklatury CN**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2011	2012
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach złotych			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Tłuszcze i oleje	2002042	3145517	3491414	109,9	129,4	113,4
Przetwory spożywcze	18141524	20684489	23225023	113,5	106,0	104,0
w tym:						
Cukry i wyroby cukiernicze	1161638	1710209	1861943	102,2	121,2	95,2
Kakao i przetwory	2371063	2664126	2638280	117,8	110,1	102,9
Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka w tym						
pieczywo cukiernicze	1684962	1933872	2195197	111,5	105,9	107,7
Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub innych części roślin	1958235	2169656	2249550	121,8	100,0	101,8
Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet	1975144	2230362	2385808	112,2	108,8	105,4
Tytoń i przetworzone namiastki tytoniu	1700091	1858541	1956408	124,0	101,2	103,0
Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych	653698	760286	872614	113,4	100,2	99,5
EKSPORT						
Tłuszcze i oleje	1288563	1528425	1728793	121,3	88,4	112,1
Przetwory spożywcze	24854354	28892705	34069266	114,0	108,1	112,1
w tym:						
Cukry i wyroby cukiernicze	1554909	1807167	2620778	122,1	94,1	142,3
Kakao i przetwory	2831986	3475280	3910585	128,8	126,9	109,3
Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywo cukiernicze	3112098	3670797	4141567	110,8	109,6	104,9
Przetwory z warzyw, owoców orzechów lub innych części roślin	2856556	3584631	4372905	103,1	96,3	122,5
Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet	1802667	1944010	1981750	06,2	103,7	86,1
Tytoń i przetworzone namiastki tytoniu	4763998	5319162	6129212	107,3	107,6	108,1
Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych	2684117	3149921	4016961	116,0	114,0	110,8

TABL. 29. **IMPORT I EKSPORT ŻYWNOSCI I ZWIERZĄT ŻYWYCH WEDŁUG GRUP KRAJÓW**
według sekcji SITC (ceny bieżące)

KRAJE	2011	2012	2011	2012	2011	2012
	Import		Eksport		Saldo	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH						
OGÓLEM	40609209,8	45100259,7	52027374,4	63197843,8	11418164,5	18097584,1
EUROPA ŚRODKOWO- WSCHODNIA	960608,9	1236669,2	5772989,1	7694724,7	4812380,2	6458055,5
Albania	873,6	1112,8	17591,4	19397,4	16717,8	18284,6
Białoruś	65422,7	52951,6	962326,0	1216659,7	896903,3	1163708,1
Chorwacja	31378,2	42838,2	308154,9	332237,6	276776,7	289399,4
Mołdawia	68471,4	70075,7	67081,0	84431,0	-1390,4	14355,3
Rosja	200582,0	220820,9	3089739,9	4179883,0	2889157,9	3959062,1
Ukraina	593881,2	848870,0	1328096,0	1862116,0	734214,8	1013246,0
UNIA EUROPEJSKA	28511416,0	31288512,2	40181340,2	47881542,9	11669924,2	16593030,7
Austria	472242,4	526608,0	776561,8	856877,3	304319,4	330269,3
Belgia	1272562,1	1653969,9	936114,6	1052765,3	-336447,5	-601204,6
Bułgaria	106439,6	136222,0	511085,1	667626,9	404645,5	531404,9
Cypr	22446,3	45011,1	33487,8	65061,3	11041,6	20050,2
Czechy	1518677,6	1543140,5	3497454,7	3761209,0	1978777,0	2218068,5
Dania	2106727,6	2353739,6	1231634,7	1444919,1	-875093,0	-908820,5
Estonia	35584,5	31020,8	319895,5	376525,1	284311,0	345504,3
Finlandia	81944,8	84506,5	313636,9	415178,1	231692,0	330671,6
Francja	1580355,1	1581252,9	2260439,1	2747871,3	680084,1	1166618,5
Grecja	318443,2	345978,5	259293,8	316667,0	-59149,4	-29311,5
Hiszpania	2469114,2	2690734,0	837792,1	1190607,4	-1631322,1	-1500126,5
Holandia	2759131,5	2815037,2	2962162,5	3416193,7	203031,1	601156,5
Irlandia	294909,2	322889,0	347783,1	763407,5	52873,9	440518,6
Litwa	464280,0	654304,9	1271518,4	1391277,3	807238,3	736972,4
Luksemburg	5261,8	12760,1	20715,6	20951,5	15453,8	8191,4
Łotwa	93304,7	117261,7	619392,1	687694,0	526087,5	570432,4
Malta	23,7	53,5	20640,8	29930,0	20617,1	29876,5
Niemcy	9561366,0	10468140,5	12112486,1	14327948,0	2551120,1	3859807,6
Portugalia	112047,3	112089,9	185192,5	204744,6	73145,2	92654,6
Rumunia	66001,0	82915,7	1043755,1	1171768,5	977754,1	1088852,8
Słowacja	900047,1	1177684,7	1576489,4	2026651,9	676442,2	848967,2
Słowenia	25758,7	27482,5	168833,3	178608,6	143074,6	151126,1
Szwecja	303642,5	422650,8	979998,5	1269101,2	676356,0	846450,4
Węgry	927501,3	1039652,1	1490829,9	1622804,0	563328,5	583151,9
Wielka Brytania	1242261,1	1142031,0	4065047,8	5302984,7	2822786,8	4160953,7
Włochy	1735165,7	1874373,7	2321352,2	2570853,8	586186,5	696480,1
Niewyszczególniony kraj UE	36176,9	27001,4	17746,9	1315,7	-18430,0	-25685,7
EFTA	2112208,5	2334039,8	469502,8	525824,5	-1642705,7	-1808215,3
Islandia	192024,6	196924,5	9145,5	18178,0	-182879,2	-178746,5
Liechtenstein	2793,9	2749,3	39,9	0,0	-2753,9	-2749,3
Norwegia	1809555,6	2014391,7	233781,6	261568,4	-1575773,9	-1752823,3
Szwajcaria	107834,4	119974,2	226535,8	246078,1	118701,3	126103,9
POZOSTAŁE	9024976,4	10241038,5	5603542,2	7095751,6	-3421434,2	-3145286,9

TABL. 30. **IMPORT I EKSPORT NAPOJÓW I TYTONIU WEDŁUG GRUP KRAJÓW**
według sekcji SITC (ceny bieżące)

KRAJE	2011	2012	2011	2012	2011	2012
	Import		Eksport		Saldo	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH						
OGÓŁEM	3651436,1	3990235,2	6998498,7	8036595,3	3347062,6	4046360,1
EUROPA ŚRODKOWO- WSCHODNIA	48422,0	52624,1	129049,3	206583,3	80627,3	153959,2
Albania	268,9	139,6	21265,7	71519,6	20996,8	71380,0
Białoruś	439,4	276,1	1502,9	4080,3	1063,5	3804,3
Chorwacja	7390,8	8623,4	36758,7	29405,4	29367,9	20782,0
Mołdawia	22157,8	28982,1	793,9	3262,9	-21363,9	-25719,1
Rosja	4702,4	6326,7	47741,3	61322,1	43038,9	54995,4
Ukraina	13462,6	8276,3	20986,7	36993,0	7524,1	28716,7
UNIA EUROPEJSKA	2266357,2	2467939,8	5988747,6	6917210,5	3722390,4	4449270,7
Austria	57251,0	57453,3	216090,5	509189,2	158839,6	451735,9
Belgia	22214,4	19206,3	458287,4	156444,6	436073,0	137238,3
Bułgaria	93789,7	85140,1	61509,1	73706,2	-32280,6	-11433,9
Cypr	4580,4	4153,0	28594,8	38693,5	24014,4	34540,5
Czechy	161895,0	192827,3	346742,3	483658,1	184847,3	290830,8
Dania	6125,5	7058,0	39099,8	36952,8	32974,3	29894,8
Estonia	3754,0	33869,9	35223,6	31857,2	31469,6	-2012,7
Finlandia	93607,7	75554,0	131930,5	28419,1	38322,8	-47134,8
Francja	238428,4	274577,5	1193681,4	1607695,4	955253,0	1333117,9
Grecja	84608,2	64847,2	58528,1	62931,1	-26080,1	-1916,1
Hiszpania	131310,2	140241,5	115777,8	99841,6	-15532,4	-40399,9
Holandia	80342,9	94548,6	410556,9	474799,1	330214,0	380250,5
Irlandia	37033,4	37568,0	34710,8	63300,9	-2322,6	25732,9
Litwa	21439,1	22333,5	141446,6	139578,9	120007,5	117245,4
Luksemburg	2196,2	3282,0	4039,0	3898,1	1842,8	616,1
Łotwa	2402,1	3949,9	36944,3	37408,9	34542,2	33459,1
Malta	0,0	12,9	1172,6	1383,3	1172,6	1370,5
Niemcy	550104,9	574457,2	746139,8	826325,8	196034,9	251868,6
Portugalia	40550,2	55507,5	17821,8	27586,4	-22728,4	-27921,0
Rumunia	41015,2	68065,2	153433,6	151031,0	112418,4	82965,8
Słowacja	8463,1	28138,1	174251,6	233786,0	165788,4	205647,9
Słowenia	84,8	104,5	119964,7	127062,0	119879,9	126957,5
Szwecja	24491,1	22310,3	56836,7	68575,0	32345,7	46264,7
Węgry	70644,3	74236,4	416669,2	394413,3	346024,9	320176,9
Wielka Brytania	238207,0	275127,3	168017,7	212922,8	-70189,3	-62204,5
Włochy	251810,8	253370,3	821218,0	1025745,1	569407,2	772374,8
Niewyszczególniony kraj UE...	7,6	0,0	59,0	4,9	51,4	4,9
EFTA	959,3	89,3	16803,8	28075,9	15844,5	27986,6
Islandia	0,0	0,0	3648,7	13185,8	3648,7	13185,8
Liechtenstein	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Norwegia	23,7	13,7	6292,1	7217,2	6268,4	7203,5
Szwajcaria	935,5	75,6	6863,0	7673,0	5927,5	7597,4
POZOSTAŁE	1335697,6	1469581,9	863898,0	884725,5	-471799,6	-584856,4

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

SYMBOLS

Kreska (-) - zjawisko nie wystąpiło.

Dash (-) - *magnitude zero*

Zero (0) - zjawisko istniało w wartościach mniejszych od 0,5.

Zero (0) - *magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit*

Kropka (.) - zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

Dot (.) - *data not available or not reliable*

Znak x - wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.

Sign x - *not applicable*

„w tym” - oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

„of which” - *indicates than not all elements of the sum are given.*

WAŻNIEJSZE SKRÓTY MAJOR ABBREVIATIONS

tys. = tysiąc

thous. = *thousand*

mln = milion

mln = *million*

zł = złoty

zl = *zloty*

szt = sztuka

pcs = *piece*

kg = kilogram

kg = *kilogram*

dt = decytona

dt = *deciton*

t = tona

t = *tonne*

ha = hektar

ha = *hectare*

l = litr

l = *litre*

hl = hektolitr

hl = *hectolitre*

PKD = Polska Klasyfikacja Działalności

PKD = *Polish Classification of Activity*

CN = Scalona Nomenklatura

CN = *Combined Nomenclature*

PKWiU = Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług

PKWiU = *Polish Classification of Products and Services*

SITC = Międzynarodowa Standardowa
Klasyfikacja Handlu

SITC = *Standard International Trade
Classification*

EFTA = Europejskie Stowarzyszenie Wolnego
Handlu

EFTA = *European Free Trade Association*

Przy publikowaniu danych GUS - prosimy o podanie źródła
When publishing CSO data – please indicate the source